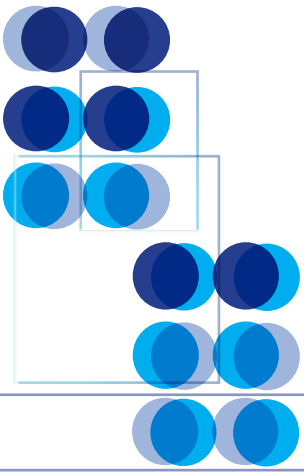

sermaye piyasasında

GüNDeM

SAYI 110 EKİM 2011

ISSN 1304-8155

**Aracı Kurumların 2011/06
Dönemi Faaliyet Verileri (sayfa 8)**

**Aracı Kurumların 2011/06
Dönemi Finansal Verileri (sayfa 22)**

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 102 aracı kurum, 1 vadeli işlemler aracı-lık şirketi ve 40 banka olmak üzere toplam 143 üyesi vardır.

TSPAKB Adına İmtiyaz Sahibi

Attila Köksal, CFA
Başkan

Genel Yayın Yönetmeni

İlkay Arıkan
Genel Sekreter

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Alparslan Budak
Genel Sekreter Yardımcısı

Editör

Ekin Fıkırkoca
Müdür/Araştırma ve İstatistik

Tasarım

Cennet Türker
Kıdemli Uzman/Eğitim ve Tanıtım
Efsun Ayça Değertekin
Uzman/Araştırma ve İstatistik

Kapak Tasarımı ve Mizanpaj

Cennet Türker
Kıdemli Uzman/Eğitim ve Tanıtım

Yayın Türü: Yaygın, süreli

Sermaye piyasasında *ÇaNDeM*, TSPAKB'nin aylık iletişim organıdır. Para ile satılmaz.

TSPAKB

Büyükdere Caddesi No:173
1. Levent Plaza Kat:4
1. Levent 34394 İstanbul
Tel:212-280 85 67 Faks:212-280 85 89
www.tspakb.org.tr
info@tspakb.org.tr

Basım

Printcenter

Bu rapora www.tspakb.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Sermaye piyasasında *ÇaNDeM*, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistiki değerler, hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Raporda yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.

Değerli *GüNDeM* okurları,

Sonbaharın gelmesi ile birlikte piyasalarda hareketlilik arttı. Gündemimizdeki en öncelikli konu Sermaye Piyasası Kurulunun hazırlamakta olduğu yeni Sermaye Piyasası Kanunu'dur.

Eylül ayının üçüncü haftası içinde düzenlemiş olduğumuz üye toplantımıza yüze yakın üye temsilcimiz katıldı. Gündemimizde üç önemli konu vardı:

- Sermaye Piyasası Kanunu konusunda TSPAKB'nin başlatmış olduğu çalışmanın üyelerle paylaşılması;
- TSPAKB'nin Türkiye sermaye piyasasındaki önemini ve etkinliğini arttırmak için yapılması gereken çalışmaların tartışılması;
- Yeni düzenlenen Kaldıraçlı İşlemler Tebliğinin üyeler ile tartışılması.

Oldukça verimli geçen toplantıda üyelerimizin yukarıdaki konulardaki görüşlerini alıp bunları değerlendirmeye başlamış bulunuyoruz. Sermaye Piyasası Kanunu'nun piyasamızın ve Türkiye ekonomisinin gelişmesinin önünü açacak bir yapıda olmasına katkıda bulunmak için görüşlerimizi Sermaye Piyasası Kurulu ile paylaşacağız.

Önümüzdeki haftalar içinde Sermaye Piyasası Kurulunun hazırladığı Yatırımcı Seferberliği Protokolü'nü imzalayacak ve tüm sermaye piyasası kurumları ile birlikte bu önemli projeye start vereceğiz.

İkinci 25 yılına yeni girmiş olan Türkiye sermaye piyasasının bu yeni döneminde, geçmişte yaşadığımız yüksek enflasyon, politik belirsizlikler, popülist poli-

tikalar, aşırı yüksek reel faizler, kamu borçlanma senetlerinin piyasalar üzerindeki ağırlığı, Asya, Rusya, Körfez krizleri gibi krizler ve 2001 yılındaki kendi krizimiz gibi gelişmemizi engelleyen faktörlerin hepsi ortadan kalkmıştır.

1985 yılından beri yatırım bankacılığı sektöründe çalışan biri olarak son yıllarda gözlemlenen uluslararası emeklilik fonları, ülke fonları, hedge fonlar, özel sermaye fonları gibi kurumsal yatırımcıların Türkiye'ye olan ilgilerinin sürekli artıyor olması beni piyasamızın geleceği açısından çok umutlandırmaktadır. Özellikle yakın dönemde Asya kökenli banka, aracı kurum ve portföy yönetimi şirketlerinden gördüğümüz ilgi dikkat çekici boyuttadır.

İstanbul Finans Merkezi projesi, Yatırımcı Seferberliği ve Halka Arz Seferberliği sektörümüzün geleceği açısından hayati önemi olan projelerdir. Bu projelere hep birlikte katkıda bulunmalı ve başarıya ulaşmaları için çaba sarfetmeliyiz. Halka açık şirket sayısının 1.000'in üzerine çıkması ve yarısından fazlası 30 yaşın altında olan nüfusumuzun %10'unun hisse senedi yatırımcısı olması hayal değildir. Bu aşamada yapmamız gereken şey, elele vererek piyasamızın gelişmesi için çaba sarfetmektir. Bu hedeflere yönelik olarak insan kaynaklarımızı, teknolojimizi ve sermaye yapımızı güçlendirici çalışmalar ve yatırımlar yapmak zorundayız.

TSPAKB Yönetim ve Denetleme Kurulları üyeleri adına siz üyelerimizden sektörün geleceği için Birlik çalışmalarına katılmanızı ve ortak aklımızla piyasamızı layık olduğu seviyeye getirmek için bizlerle birlikte çaba sarfetmenizi rica ediyorum.

SPK, İMKB, VOB, Takasbank, MKK, TKYD gibi kuruluşlar ile elele vererek önümüzdeki yıllarda sermaye piyasamızı bugünkü durumundan çok daha ileriye götüreceğimize ve sermaye piyasasının Türkiye ekonomisine olan katkısını önemli ölçüde arttıracığımıza inancımız tamdır.

Saygılarımla,

Attila Köksal, CFA
Başkan

Türkiye Türev Araçlar Konferansı

Vadeli İşlemler Sektörü Birliği (FIA) ve Finansal Piyasalar Enstitüsünün (IFM) işbirliğinde 19-20 Eylül 2011 tarihleri arasında Türkiye Türev Araçlar Konferansı (Turkish Derivatives Conference) düzenlendi. Ana sponsorluğunu VOB'un yaptığı, Birliğimizin gümüş sponsor olarak yer aldığı konferansın açılış konuşmalarını, SPK Başkanı Vedat Akgiray ile TSPAKB Başkanı Attila Köksal yaptı.

Türev piyasalarındaki son gelişmelerin ele alındığı, deneyimlerin paylaşıldığı ve yeni ürünlerin tanıtıldığı

konferansa banka, aracı kurum ve diğer finans kuruluşlarından yerli ve yabancı temsilcilerin yanı sıra yurt içi ve yurt dışından akademisyenler de katıldı. 2 gün süren uluslararası konferansta, çeşitli konu başlıklarında ondan fazla panelle birlikte eş zamanlı çalışmalar düzenlendi.

Üye Toplantısı Yapıldı

Birliğimizin 21. Üye Toplantısı, 22 Eylül 2011 tarihinde yapıldı. Toplantı, Birlik Başkanı Attila Köksal'ın kurumun faaliyetleri ve hedefleri hakkında bilgi veren konuşmasıyla başladı.

Ardından Birlik Genel Sekreteri İlkey Arıkan, yeni Sermaye Piyasası Kanunu, Birlik üye yapısı ve kaldırılacak işlemler hakkındaki düzenlemeleri konu alan ayrıntılı bir sunum yaptı. Sunumla birlikte, her konu üzerinde üyelerin beklentilerine ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

Danışma Kurulu Toplandı

Sermaye piyasasının gelişimine yönelik yaptığımız çalışmalara destek olması amacıyla Birliğimiz bünyesinde oluşturulan Danışma Kurulu, 13 Eylül 2011 Çarşamba günü ilk toplantısını gerçekleştirdi. Abdullah Akyüz, Ceyda Aydede, Prof. Dr. Mustafa Aysan, Yamaç Berki, Dr. Emin S. Çatana, Müslüm Demirebilek, Bedii Ensari, Sedat Eratallar, Prof. Dr. Muhsin Mengütürk, E. Nevzat Öztangut ve Erhan Topaç'tan oluşan Danışma Kurulunun ilk toplantısına, Birlik Başkanı Attila Köksal ile Yönetim ve

Denetleme Kurulu üyeleri katıldı.

Birliğin genel yapısı, projeleri ve hedeflerini içeren bir sunumla başlayan toplantıda kurul üyeleri, yatırımcı güveninin sağlanması, sektör çalışanlarının eğitimi, yeni ürün geliştirilmesi ve Türkiye sermaye piyasasının yeniden yapılandırılması sürecinde Birliğin konumu üzerinde görüş alışverişinde bulundu. Toplantı, Danışma Kurulu üyelerinin, belirli gündem ve düzenli aralıklarda toplanma kararıyla sona erdi.

Anonim Ortaklıklardaki İmtiyazlı Paylar

Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 401'inci maddesi 6215 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik ile pay sahipleri arasında devlet, il özel idaresi, belediye ve diğer kamu tüzel kişileri, sendikalar, dernekler, vakıflar, kooperatifler ve bunların üst kuruluşları bulunan anonim şirketler ile iştiraklerinde; kamu tüzel kişileri ile kamuya yararlı dernek ve vakıflar lehine tesis edilebilecek imtiyazlar hariç olmak üzere, diğer pay sahiplerinden biri veya birkaçı lehine TTK'da düzenlenen herhangi bir imtiyaz tesis edilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

Buna aykırı şirket ana sözleşmeleri, maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde yapılan değişiklik ile uyumlu hale getirilmek zorunda olup bu süre 12 Ekim 2011'de sona ermektedir.

Özellikle İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında hisseleri işlem gören halka açık şirketler açısından ciddi sıkıntılar çıkaracağını düşündüğümüz düzenlemeye ilişkin çekincelerimiz Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Sermaye Piyasası Kuruluna iletilmiştir.

Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği

5 Ağustos 2011 tarih ve 28016 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri:VI No:30 sayılı Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği'nde yatırım ortaklıklarının;

- kendi portföylerini işletmemesi durumunda portföy yönetim hizmetini,
- kendi portföyünü işletmesi durumunda yatırım danışmanlığı hizmetini,

alacakları kurumlar ile yatırım ortaklıklarının asgari çıkarılmış sermaye tutarının artırılmasına ilişkin önemli değişiklikler yapılmış ve bu değişikliklere uyum sağlanması için belirli süreler verilmiştir.

Yatırım ortaklıklarının portföylerinin yönetilmesi ile yatırım ortaklıklarına danışmanlık hizmeti sunulması faaliyetlerine, aracı kuruluşlar tarafından devam edilebilmesi ve asgari sermaye yükümlülüğünün daha düşük tutarlarda belirlenmesi için gerekli değişikliklerin yapılması konusundaki görüş ve önerilerimiz Sermaye Piyasası Kuruluna iletilmiştir.

Birliğimiz talebi doğrultusunda tebliğ değişikliği çalışmalarını son aşamaya getiren Sermaye Piyasası Kurulu, tebliğ değişikliğinin Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe girmesine kadar geçecek süre zarfında, üyelerimiz aracı kuruluşlarca yatırım ortaklıklarına portföy yönetim ve yatırım danışmanlığı hizmeti verilmesine devam edilebileceğine karar vermiştir.

Pakistan Menkul Kıymetler Komisyonu Birliğimizi Ziyaret Etti

Pakistan Menkul Kıymetler Komisyonundan 3 kişilik bir heyet, 14 Eylül 2011 tarihinde Birliğimizi ziyaret etti. Birlik üst düzey yetkilileri tarafından Pakistan heyetine, faaliyetlerimiz ile Türkiye sermaye piyasasındaki son gelişmeler hakkında bilgi verildi. SPK ile bir iyi niyet anlaşması imzalayan heyet, Birliğimizin yanı sıra aralarında İMKB, VOB, Takasbank ve MKK'nın bulunduğu çeşitli sermaye piyasası kurumlarını ziyaret etti.

ASF Genel Kuruluna Katıldık

Üyesi olduğumuz Asya Menkul Kıymetler Forumunun (Asia Securities Forum-ASF) 16. Genel Kurulu Japonya Aracı Kuruluşları Birliğinin (Japan Securities Dealers Association) ev sahipliğinde 28-30 Eylül 2011 tarihleri arasında Osaka'da yapıldı.

Asya finans piyasalarındaki gelişmelerin tartışıldığı bir platform olan Forum kapsamında, üye ülkelerden Avustralya, Çin,

Endonezya, Filipinler, Hindistan, Hong Kong, Japonya, Güney Kore, Malezya, Tayland, Tayvan, Yeni Zelanda ve Vietnam temsilcileri, kendi sermaye piyasalarındaki son gelişmeleri ele alan sunumlar yaptı.

Forum'da Birlik Başkanı Attila Köksal, "Yatırımcı Eğitiminin Geleceği" ve "Büyüyen Asya" başlıklı panellerde konuşmacı olarak yer aldı. Ayrıca, Birlik Genel Sekreter Yardımcısı Alparslan Budak, Türkiye sermaye piyasasındaki son gelişmeleri konu alan bir sunum yaptı.

FEAS Genel Kuruluna Katıldık

Üyesi olduğumuz Avrasya Borsalar Federasyonunun (FEAS) Çalışma Grubu Toplantıları ile Genel Kurulu 28-29 Eylül 2011 tarihlerinde Kazakistan'ın Almatı kentinde düzenlendi. Toplantıda Birliğimizi Araştırma ve İstatistik Bölümü Müdürü Ekin Fıkrıkoca temsil etti. FEAS Aracı Kuruluş Birlikleri Çalışma Grubu başkanlığını yürüten Birliğimiz, toplantıda

aracı kuruluş birliklerine yönelik yürüttüğü anketin sonuçlarını katılımcılar ile paylaştı.

Ayrıca 27 Eylül 2011 tarihinde; OECD, SPK, İMKB ve FEAS işbirliğinde ilgili bölgede kurumsal yönetim uygulamalarını artırmak ve sermaye piyasasını geliştirmek amacıyla oluşturulan Avrasya Sermaye Piyasasını Geliştirmeye Yönelik Kurumsal Yönetim Çalışma Grubunun ilk toplantısı Almatı'da yapıldı. Toplantıya Avrasya bölgesinden sermaye piyasası düzenleyici otoriteleri, borsalar ve ilgili kurum temsilcileri katıldı.

Türkiye Yatırımcı İlişkileri Ödülleri

Yatırımcı ilişkileri konusunda uzman olan Acclo- ra ile global anket şirketi Extel Survey işbirliğinde gerçekleştirilen "Türkiye Yatırımcı İlişkileri Ödülleri" töreninin üçüncüsü 9 Eylül 2011'de İstanbul'da düzenlendi. Törende, En İyi Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi, En İyi Yatırımcı İlişkileri Ekibi, En İyi Yatırımcı İlişkileri Web Sitesi, En İyi Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık gibi kategorilerde ödüller sahiplerini buldu. Toplam onbir kategoride yapılan değerlendirmede Türk Telekom "Büyük Ödül"e layık görüldü. Türkiye Yatırımcı İlişkileri Ödülleri ile ilgili daha fazla bilgiye www.irAwards.eu adresinden ulaşılabilir.

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Eğitimleri

17-18 Eylül 2011 ve 24-25 Eylül 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen VOB Bilgisayarlı Yeni Alım Satım ve Yeni Ürünler Uygulama eğitimlerine toplam 36 kişi katılmıştır.

Önümüzdeki günlerde planlanacak olan VOB Bilgisayarlı Yeni Alım Satım ve Yeni Ürünler Uygulama eğitimi tarihleri internet sitemizde yayınlanacaktır. Eğitimlere ilişkin detaylar Birliğimizin internet sitesinde Eğitim/Eğitimlerimiz bölümünden takip edilebilir.

Lisans Başvurularında Son Durum

Lisanslama ve Sicil Tutma Sisteminde kayıtlı kişi sayısı 29 Eylül 2011 itibarıyla 42.337'ye ulaşmıştır. 20.246 kişi herhangi bir sermaye piyasası kurumunda çalışmamakta olup bu kişilere ait toplam 19.530 adet lisans bulunmaktadır. Lisanslama sınavları sonucunda başarılı olan adaylardan 27.802'sinin

lisans başvurusu Birliğimize ulaşmış, başvuruların 27.445'i sonuçlandırılmıştır.

Lisans Başvuruları			
Lisans Türü	Başvurulan Lisans	Onaylanan Lisans	Sonuçlanan Başvuru %
Temel Düzey	13,550	13,425	99%
İleri Düzey	5,805	5,730	99%
Türev Araçlar	2,295	2,280	99%
Gayrimenkul Değerleme Uzmanlığı	1,864	1,836	98%
Takas ve Operasyon	615	592	96%
Kredi Derecelendirme	546	539	99%
Kurumsal Yönetim Derecelendirme	696	669	96%
Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim	1,430	1,416	99%
Konut Değerleme	203	195	96%
Temel Düzey Müşteri Temsilciliği	474	465	98%
Türev Araçlar Müşteri Temsilciliği	244	221	91%
Türev Araçlar Muhasebe ve Operasyon Sorumlusu	80	77	96%
Toplam	27,802	27,445	99%

ARACI KURUMLARIN 2011/06 DÖNEMİ FAALİYET VERİLERİ

Bu raporumuzda, aracı kurumların 2011'in ilk yarısına ait faaliyet verileri, 2010 yılının eş dönemiyle kıyaslamalı olarak incelenirken, her iki dönemde de 93 kurumun verileri toplulaştırılarak analiz edilmiştir. Bu kurumların 88'i sermaye piyasalarında faaliyet gösterirken, 5 tanesinin faaliyetleri geçici olarak durdurulmuştur. Raporda ele alınan verilerin detayları, Birliğimizin internet sitesinde yer almaktadır.

HİSSE SENETLERİ

2008 yılında yaşanan küresel finansal krizin ardından, borsalar 2009 yılında toparlanmaya başlamıştır. İMKB'de de 2009'un ikinci çeyreğinde başlayan çıkış 2010 yılında sürmüştür. 2011 yılına 67.608 puandan başlayan İMKB-100 endeksi, özellikle ABD ve AB'de yaşanan ekonomik olumsuzluklardan ve yakın ekonomik ilişkilerimizin olduğu Ortadoğu'da yaşanan siyasal istikrarsızlıklardan olumsuz yönde etkilenmiştir. Bu gelişmelere bağlı olarak İMKB-100 endeksi sene sonuna göre %6 değer kaybederek Haziran 2011 sonunda 63.269 puana inmiştir.

2011 yılının ilk yarısında hisse senedi işlem hacmi bir

Aracı Kurumların Hisse Senedi İşlem Hacmi			
	2010/06	2011/06	Değişim
Milyar TL	656.8	833.7	27%
Milyar \$	432.9	532.7	23%

Kaynak: İMKB

Hisse Senedi İşlem Hacmi Sıralaması (2011/06)		
Sıralama	İşlem Hacmi Payı	Kümülatif Pay
1-10	43%	43%
11-20	23%	66%
21-85	34%	100%

Kaynak: İMKB

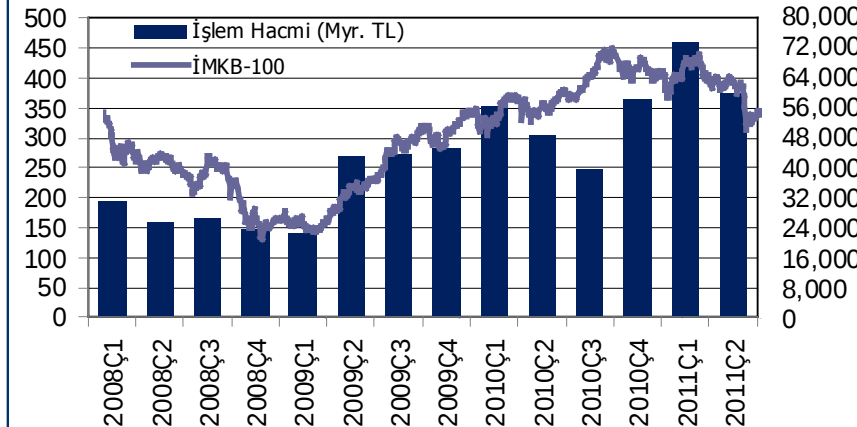
önceki yılın eş dönemine kıyasla %27 artarak 834 milyar TL'ye (533 milyar \$) yükselmiştir. Çeyrek dönemler bazında incelendiğinde 2011 yılının ilk çeyreğinde 459 milyar TL ile rekor seviyeye ulaşan işlem hacminin, ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre %18 gerileyerek 375 milyar TL'ye indiği görülmektedir.

İşlem hacmi sıralamasında, ilk 10 aracı kurumun hisse senedi piyasası işlemlerinin %43'ünü, ilk 20 kurumun ise %66'sını yaptığı görülmektedir. Hisse senedi piyasasında işlem yapan diğer 65 aracı kurum ise toplam işlemlerin yalnızca üçte birini üretmiştir.

Aracı kurum sektörünün hisse senedi işlem hacminin yatırımcı bazında dağılımına bakıldığında karşılaştırılan dönemler arasında önemli bir değişimin olmadığı görülmektedir. İşlemlerin %85'lik kısmını yerli yatırımcılar yapmıştır.

2011 yılının ilk yarısında yerli bireysel yatırımcıların payı bir puan artarak %69'a ulaşmıştır. Aracı kurumların kendi portföyleri, anonim ve limited şirketler, vakıf ve koopera-

Aracı Kurumların Hisse Senedi İşlem Hacmi ve İMKB-100

Kaynak: İMKB

Yatırımcı Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi Dağılımı	2010/06	2011/06
Yurtiçi Yatırımcı	85.7%	85.4%
Bireysel	68.1%	69.3%
Kurumlar	9.2%	7.6%
Kurumsal	8.5%	8.5%
Yurtdışı Yatırımcı	14.3%	14.6%
Bireysel	0.2%	0.1%
Kurumlar	10.1%	10.1%
Kurumsal	3.9%	4.4%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

tifler gibi kurumları ifade eden yerli kurumların işlem hacmi iki dönem arasında %4 artarken, toplam içindeki paylarında ufak bir gerileme söz konusudur. Yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, emeklilik yatırım fonları ve portföy yönetim şirketlerini içeren yerli kurumsal yatırımcılar ise 2010'un ilk yarısında %9 olan payını korumuştur.

Yabancı yatırımcıların işlemlerine uzun vadeli bir perspektifle bakıldığında, hisse senedi işlemlerinde sahip oldukları payın 2005 yılından 2008 yılının ilk çeyreğine kadar arttığı görülmektedir. Bu dönemde, %28'e kadar çıkan yabancı yatırımcıların payı, finansal krizin ardından hızla düşerek, 2009 yılında %14'e gerilemiş ve ardından bu seviyede kalmıştır.

Hisse senedi işlemlerinin departman bazındaki dağılımı, bölümler arasında önemli geçişler olduğunu göstermektedir. Aracı kurumların merkezinden yapılan işlemleri gösteren yurtiçi pazarlama bölümünün payı, karşılaştırılan dönemler arasında 3 puan geri-

Departman Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi Dağılımı	2010/06	2011/06
Yurtiçi Pazarlama	25.7%	22.6%
Şubeler	14.3%	13.3%
Acenteler	18.8%	17.3%
İrtibat Bürosu	2.7%	2.9%
İnternet	19.4%	24.5%
Çağrı Merkezi	0.4%	0.6%
Yatırım Fonları	0.6%	0.6%
Portföy Yönetimi	0.2%	0.4%
Kurum Portföyü	3.7%	3.3%
Yurtdışı Pazarlama	14.1%	14.6%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

leyerek %23'e düşmüştür. Ayrıca, kurumların doğrudan sahip olduğu şubelerden yapılan işlemlerin payı bir puan gerilerken, banka şubelerini ifade eden acentelerin payı da iki puan azalmıştır.

İlgili dönemlerde internet üzerinden yapılan işlem hacmi %59 artarak toplamda %24 paya sahip olmuştur. İnternet kanalı, Birliğimizin aracı kurumlarından veri toplamaya başladığı 1999 yılından itibaren ilk defa bu kadar yüksek bir orana ulaşırken, yurtiçi pazarlama departmanının da önüne geçmiştir.

Sonuç olarak, aracı kurumlarda personelin büyük bir kısmının istihdam edildiği yurtiçi pazarlama, şube ve acentelerden yapılan işlemler azalmıştır. Buna karşın, işlemlerin aracısız olarak gerçekleştirildiği internetin payı artmıştır.

VARANTLAR

Varantlar, ilk kez Ağustos 2010'da İMKB'de işlem görmeye başlamıştır. 2011 yılının ilk altı ayında aracı kurumlar tarafından 5 milyar TL'lik varant işlemi kaydedilmiştir. Bu dönemde varant işlemi yapan 59 aracı kurum bulunmaktadır.

Varant işlem hacimlerine bakıldığında, işlemlerin %68'ini ilk üç aracı kurumun yaptığı görülmektedir.

Aracı Kurumların Varant İşlem Hacmi Sıralaması (2011/06)		
Sıralama	İşlem Hacmi Payı	Kümülatif Pay
1-3	68%	68%
4-59	32%	100%

Kaynak: İMKB

Aracı Kurumların Yatırımcı Bazında Varant İşlem Hacmi	2011/06
Yurtiçi Yatırımcı	58.7%
Bireysel	43.6%
Kurumlar	15.1%
Kurumsal	0.1%
Yurtdışı Yatırımcı	41.3%
Bireysel	0.1%
Kurumlar	41.2%
Kurumsal	0.0%
Toplam	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Araç Kurumlarının Departman Bazında Varant İşlem Hacmi Dağılımı	
	2011/06
Yurtiçi Pazarlama	17.0%
Şubeler	4.1%
Acenteler	11.0%
İrtibat Bürosu	0.1%
İnternet	20.3%
Çağrı Merkezi	0.2%
Yatırım Fonları	0.0%
Portföy Yönetimi	0.0%
Kurum Portföyü	6.1%
Yurtdışı Pazarlama	41.2%
Toplam	100.0%
Kaynak: TSPAKB	

Kalan 56 kurum ise işlemlerin üçte birini yapmıştır.

2011 yılının ilk altı ayında işlemlerin %59'unu yerli, %41'ini yabancı yatırımcılar yapmıştır. Yerli yatırımcılar arasında bireysel yatırımcılar en büyük paya sahip iken, yabancı yatırımcılar arasında yabancı kurumlar ön plana çıkmaktadır. Yurtdışı kurumların işlem hacminin tamamına yakını, ihraççı yabancı kurumun piyasa yapıcılığı işlemlerine aittir.

Departman bazında varant işlemlerinin dağılımında en dikkat çekici nokta internet işlem hacmi ve yurtdışı pazarlamada görülmektedir. İşlemlerin %20'si internet üzerinden yapılırken, yurtiçi pazarlamanın payı %17'dir. Yurtdışı pazarlama ise daha önceden bahsedilen piyasa yapıcılığı işlemlerine bağlı olarak %41'dir. Bu dönemde aracı kurumlar varant işlemlerinin %6'sını kendi portföylerine yapmıştır.

SABİT GETİRİLİ MENKUL KIYMETLER

Sabit getirili menkul kıymet (SGMK) piyasasında

Araç Kuruluşlarının SGMK İşlem Hacmi (Milyar TL)					
	Hacim			Pay	
	2010/06	2011/06	Değişim	2010/06	2011/06
Kesin Alım-Satım	691	901	30.5%	100.0%	100.0%
Banka	611	826	35.2%	88.5%	91.7%
Araç Kurum	79	75	-5.5%	11.5%	8.3%
Repo-Ters Repo	3,188	3,386	6.2%	100.0%	100.0%
Banka	2,626	2,821	7.4%	82.4%	83.3%
Araç Kurum	562	566	0.6%	17.6%	16.7%
Kaynak: İMKB					

Araç Kurumlarının Kesin Alım-Satım İşlem Hacmi Sıralaması (2011/06)		
Sıralama	İşlem Hacmi Payı	Kümülatif Pay
1-10	84%	84%
11-20	13%	97%
21-66	3%	100%
Kaynak: İMKB		

Araç Kurumlarının Repo-Ters Repo İşlem Hacmi Sıralaması (2011/06)		
Sıralama	İşlem Hacmi Payı	Kümülatif Pay
1-10	86%	86%
11-20	10%	96%
21-49	4%	100%
Kaynak: İMKB		

hem aracı kurumlar hem de bankalar faaliyet göstermektedir. Tabloda yer alan işlem hacimleri aracı kuruluşların, bir diğer ifadeyle aracı kurum ve bankaların, İMKB ile borsa dışı (tescil) kesin-alım satım ve repo-ters repo işlemlerini kapsamaktadır. Merkez Bankası ve Takasbank'a ait işlemler toplama dahil edilmemiştir.

Kesin alım-satım işlemleri bir önceki yılın ilk altı ayına kıyasla %31 artarak 901 milyar TL'ye, repo-ters repo işlemleri ise %6 artışla 3,4 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Bankalar SGMK işlem hacimlerini artırırken, aracı kurumlarda gerileme görülmüştür.

İlerideki tablolarda sadece aracı kurumların SGMK işlem hacimleri incelenmiş olup, bankaların verileri ele alınmamıştır.

Araç kurumlar SGMK piyasasında bankaların gerisinde kalmaya devam ederken, bu piyasada işlem yapan aracı kurumların arasında yüksek bir yoğunlaşma olduğu görülmektedir. Toplam kesin alım-satım işlemlerinin %84'ünü ilk 10 aracı kurum yaparken, ilk 20 kurum ise işlemlerin neredeyse tamamını üretmektedir.

Kesin alım-satım işlemlerine benzer şekilde, aracı kurumların repo-ters repo işlemlerinde de yüksek bir yoğunlaşma mevcuttur. Tek bir aracı kurum repo-

Aracı Kurumların Yatırımcı Bazında Kesin Alım-Satım İşlem Hacmi		
	2010/06	2011/06
Yurtiçi Yatırımcı	93.0%	92.0%
Bireysel	6.8%	5.1%
Kurumlar	27.6%	28.1%
Kurumsal	58.7%	58.7%
Yurtdışı Yatırımcı	7.0%	8.0%
Bireysel	0.2%	0.2%
Kurumlar	6.7%	7.8%
Kurumsal	0.0%	0.0%
Toplam	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB		

ters repo işlemlerinin yarısına yakını yaparken, ilk 20 aracı kurumda bu pay %96'ya çıkmaktadır.

Kesin alım-satım işlemleri yatırımcı bazında incelendiğinde, işlemlerin ağırlıklı olarak yerli yatırımcılar tarafından yapıldığı görülmektedir. İşlem hacmi Ocak-Haziran 2010 dönemine kıyasla gerilerken, sadece yurtdışı kurum ve kurumsal yatırımcıların işlem hacmi artış göstermiştir. Buna bağlı olarak yerli bireysel yatırımcıların payı iki puan düşerken, yabancı kurumların payı artmıştır. Her ne kadar işlem hacmi %6 azalmış olsa da, yerli kurumsal yatırımcıların payı %59'da kalmıştır.

Yabancı yatırımcılar arasında payı %8'e çıkan yabancı kurum işlemlerinin %93'ünü, yabancı bir aracı kurum tek başına yapmıştır.

Departman bazında kesin alım-satım işlemlerinde en dikkat çekici değişimin yurtiçi pazarlama ve ku-

Aracı Kurumların Departman Bazında Kesin Alım-Satım İşlem Hacmi Dağılımı		
	2010/06	2011/06
Yurtiçi Pazarlama	29.8%	34.0%
Şubeler	1.3%	2.6%
Acenteler	0.3%	0.1%
İrtibat Bürosu	0.0%	0.0%
İnternet	0.0%	0.0%
Çağrı Merkezi	0.0%	0.0%
Yatırım Fonları	32.9%	32.9%
Portföy Yönetimi	2.5%	2.6%
Kurum Portföyü	26.4%	20.0%
Yurtdışı Pazarlama	6.8%	7.8%
Toplam	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB		

Aracı Kurumların Yatırımcı Bazında Repo-Ters Repo İşlem Hacmi		
	2010/06	2011/06
Yurtiçi Yatırımcı	99.5%	99.5%
Bireysel	10.3%	11.0%
Kurumlar	5.6%	5.5%
Kurumsal	83.6%	83.0%
Yurtdışı Yatırımcı	0.5%	0.5%
Bireysel	0.3%	0.1%
Kurumlar	0.1%	0.1%
Kurumsal	0.1%	0.4%
Toplam	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB		

rum portföyü arasında yaşandığı görülmektedir. Yurtiçi pazarlama departmanının payı toplamın üçte birine çıkmıştır. Kurum portföyü işlemlerinin payı ise 6 puan düşerek %20'ye inmiştir.

Yatırımcı bazında repo-ters repo işlem hacmi dağılımına bakıldığında, Haziran 2010 ile 2011 dönemleri arasında önemli bir değişimin olmadığı, işlemlerin tamamının neredeyse yerli yatırımcılara ait olduğu görülmektedir. İşlemlerin %83'ünü yerli kurumsal yatırımcılar yaparken, bu işlemlerin yaklaşık dörtte biri sadece bir aracı kuruma aittir. Yerli bireysel yatırımcılar toplam içindeki payını %11'e çıkarmıştır.

Aracı kurumlarca yapılan repo-ters repo işlemlerinde yabancı yatırımcıların payı ihmal edilecek kadar azdır.

Repo-ters repo işlemlerinin önemli bir kısmı yurtiçi pazarlama departmanı aracılığı ile yapılmaktadır. Bu

Aracı Kurumların Departman Bazında Repo-Ters Repo İşlem Hacmi Dağılımı		
	2010/06	2011/06
Yurtiçi Pazarlama	58.2%	60.3%
Şubeler	4.9%	6.2%
Acenteler	1.5%	1.9%
İrtibat Bürosu	0.2%	0.1%
İnternet	0.0%	0.0%
Çağrı Merkezi	0.0%	0.0%
Yatırım Fonları	29.6%	26.2%
Portföy Yönetimi	0.8%	0.6%
Kurum Portföyü	4.6%	4.1%
Yurtdışı Pazarlama	0.2%	0.5%
Toplam	100.0%	100.0%
Kaynak: TSPAKB		

departman işlem hacmini bir önceki yılın ilk yarısına kıyasla %4 artırırken, toplam içindeki payını da 2 puan yükseltmiştir. İlgili dönemler arasında %11 azalan işlem hacminin etkisiyle yatırım fonlarının payı 4 puan gerilese de, %26 ile ikinci sıradaki yerini korumuştur. Repo işlemlerinin %4'ünü aracı kurumlar kendi portföyleri için yapmıştır.

VADELİ İŞLEMLER

Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nda (VOB); bankalar, aracı kurumlar ve vadeli işlemler aracılık şirketleri faaliyet göstermektedir.

Kuruluşunun ardından hızlı bir büyüme sergileyen VOB işlemlerindeki artış, finansal krizle beraber yavaşlamıştır. 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren, işlem hacimlerindeki yükseliş tekrar başlamıştır. Hisse senedi işlemlerinde olduğu gibi 2011 yılının ilk çeyreğinde toplam VOB işlemleri çeyrek bazında en yüksek hacme ulaşırken, ikinci çeyrekte ilk çeyreğe göre %13'lük bir düşüş yaşanmıştır. Yine de, 2011 yılının ilk yarısındaki VOB işlem hacmi, bir önceki yılın eş dönemine kıyasla %5 artarak 451 milyar TL'ye çıkmıştır.

SGMK işlemlerinin aksine, VOB işlemlerinde aracı kurumların pazar payı bankaların üzerindedir. Hazi-

Aracı Kuruluşların VOB İşlem Hacmi

	Hacim (Myr. TL)			Pay	
	2010/06	2011/06	Değişim	2010/06	2011/06
Aracı Kurum	371	382	3%	86%	85%
Banka	59	68	15%	14%	15%
Vadeli İşlem AK	0	2	A.D.	0%	0%
Toplam	430	451	5%	100%	100%

Kaynak: VOB

A.D.: Anlamli Değil

Aracı Kurumların VOB İşlem Hacmi Sıralaması (2011/06)

Sıralama	İşlem Hacmi Payı	Kümülatif Pay
1-10	58%	58%
11-20	24%	82%
21-67	18%	100%

Kaynak: VOB

ran 2011 itibariyle aracı kurumlar toplam işlem hacminin %85'ini yaparken, bir önceki yıla kıyasla bu pay 1 puan düşmüştür. Diğer taraftan, vadeli işlem aracılık şirketlerinin işlem hacmi artış gösterse de, toplam içindeki payı %1'in altındadır.

İlk 10 aracı kurum toplam vadeli işlemlerin %58'ini, ilk 20 kurum ise %82'sini yapmıştır. Hisse senedi piyasasındaki yoğunlaşmaya kıyasla VOB işlemlerindeki yoğunlaşma nispeten daha yüksektir.

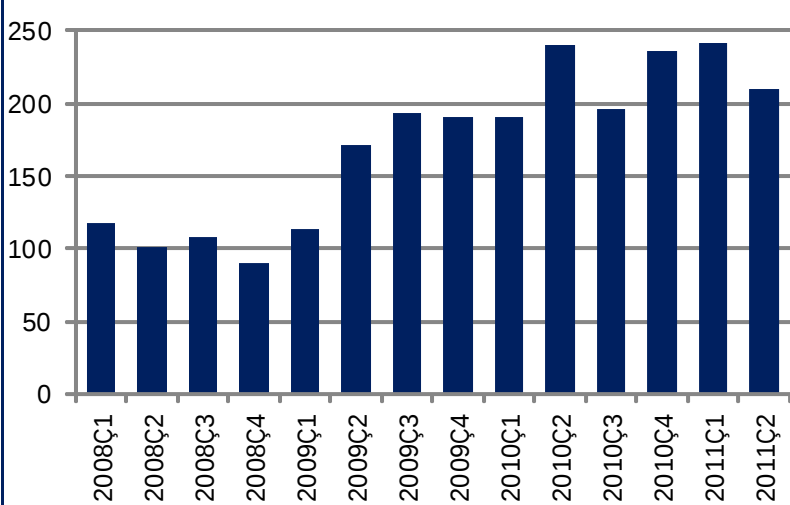
İlerideki tablolarda aracı kurum ve vadeli işlemler aracılık şirketlerinin VOB işlemleri incelenmektedir. Aracı kurumlar VOB işlemlerinin büyük bir kısmını yurtdışındaki yatırımcılarla yaparken, son dönemde yabancı yatırımcıların payı artış göstermektedir.

2010'un ilk yarısına kıyasla işlem hacmi %9 azalan yerli bireysel yatırımcıların toplam içindeki payı da 9 puan gerileyerek %67'ye inmiştir. Yerli kurumsal yatırımcılar hacimlerini iki kat artırarak, paylarını %5'e çıkarmıştır.

Yabancı yatırımcıların payı 2011/06 döneminde bir önceki yılın eş dönemine kıyasla 6 puan artarak %17'ye ulaşmıştır.

Karşılaştırılan dönemlerde internet ve yurtdışı pazarlama departmanlarının işlem hacmi payında önemli artışlar yaşanırken, diğer departmanların payı genel-

Aracı Kuruluşların VOB İşlem Hacmi (Myr. TL)

Kaynak: VOB

Aracı Kurumların Yatırımcı Bazında VOB İşlem Hacmi		
	2010/06	2011/06
Yurtiçi Yatırımcı	89.4%	83.3%
Bireysel	76.2%	67.4%
Kurumlar	11.0%	11.0%
Kurumsal	2.1%	4.9%
Yurtdışı Yatırımcı	10.6%	16.7%
Bireysel	0.2%	0.1%
Kurumlar	4.3%	9.0%
Kurumsal	6.2%	7.6%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Aracı Kurumların Departman Bazında VOB İşlem Hacmi Dağılımı		
	2010/06	2011/06
Yurtiçi Pazarlama	25.2%	18.1%
Şubeler	13.6%	11.0%
Acenteler	3.7%	3.1%
İrtibat Bürosu	5.2%	1.7%
İnternet	30.5%	37.5%
Çağrı Merkezi	0.2%	0.1%
Yatırım Fonları	0.7%	0.6%
Portföy Yönetimi	0.8%	1.3%
Kurum Portföyü	9.9%	10.1%
Yurtdışı Pazarlama	10.2%	16.4%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

likle azalmıştır.

Aracı kurumların VOB işlemlerinde internetin payı 8

puan yükselerek %38'e ulaşmıştır. İnternetin VOB işlemlerindeki payı hisse senedinin (%24) de üstündür. Diğer taraftan, üç aracı kurum internet işlemlerinin %40'ını üretmiştir.

Önemli yükselişin yaşandığı bir diğer departman olan yurtdışı pazarlamanın işlem hacmi payı 6 puan artmıştır.

Azalan işlem hacimlerinin etkisiyle yurtiçi pazarlama ve merkez dışı satış noktaları olan şube, acente ve irtibat bürolarının payı azalırken; portföy yönetimi ve kurum portföyünün payında ufak artışlar söz konusudur.

KURUMSAL FİNANSMAN FAALİYETLERİ

Yatırım bankacılığı faaliyetlerinin incelendiği bu bölümde, aracı kurumların kurumsal finansman departmanları tarafından yapılan proje sayıları derlenmiştir.

Krizin ardından, özellikle 2010 yılının ilk çeyreğinden sonra aracı kurumların kurumsal finansman faaliyetlerinde bir canlanma söz konusu olmuştur. Son birkaç yıldır durgun olan halka arz sayılarında önemli yükselişler yaşanmış, tahvil ihraçları artmıştır.

Haziran 2011 itibarıyla herhangi bir yatırım bankacılığı faaliyeti olan kurum sayısı 27'dir. Aynı dönem

Kurumsal Finansman Faaliyetleri (Proje Sayıları)							
	2010/06 Tamam- lanan	Dönem Başı	Yeni Sözleşme	2011/06 Tamam- lanan	Süresi Dolan	Fesih Edilen	Dönem Sonu
Birincil Halka Arz	13	11	24	18	1	3	13
İkincil Halka Arz	0	1	1	0	0	0	2
Tahvil İhracı	13	3	22	21	0	0	4
SAB-Alış	3	24	12	5	1	0	30
SAB-Satış	6	77	24	7	4	1	89
Finansal Ortaklık	0	7	0	1	2	0	4
Sermaye Artırımı	17	49	45	17	12	0	65
Temettü Dağıtım	36	29	62	20	6	0	65
Özelleştirme Projeleri-Alış Tarafı	0	6	3	1	3	0	5
Özelleştirme Projeleri-Satış Tarafı	0	9	1	1	0	0	9
Diğer Danışmanlık	16	47	26	19	3	0	51
Toplam	104	263	220	110	32	4	337

Kaynak: TSPAKB

sonunda 33 kurumda en az bir kurumsal finansman çalışanı bulunmaktadır.

2011 yılına 263 kurumsal finansman projesiyle başlayan aracı kurum sektörü, ilk altı ay içinde 220 yeni proje daha imzalamıştır. Bu projelerin 110 tanesi ilgili dönemde tamamlanırken, 32 projenin süresi dolmuş, 4 proje ise fesih edilmiştir. Sonuç olarak aracı kurumlar yılın ikinci yarısına 337 proje ile girmiştir.

SPK, İMKB, TOBB ve Birliğimiz ortaklığında başlatılan Halka Arz Seferberliği 2010 yılındaki halka arzlarla önemli bir ivme kazandırmıştı. 2011 yılında da bu canlanmanın devam ettiği görülmektedir. İlk altı ay içinde 24 şirketin halka arzı için yeni sözleşme yapılırken, 18 şirketin halka arzı tamamlanmıştır. Bir sözleşmenin süresi dolarken, 3 tanesi ise fesih edilmiştir. Sonuç olarak, aracı kurumların elinde 13 şirketin halka arzına ait sözleşme bulunmaktadır.

İkincil halka arzlarda ise devreden bir sözleşmeye ek olarak 2011/06 dönemi içinde bir yeni sözleşme daha eklenirken, ilgili dönem sonunda sonlandırılmış bir işlem bulunmamaktadır.

Sermaye piyasasında özel sektör borçlanma araçlarının ihracına uzun bir süre ara verilmişti. 2010 yılında halka arzlarla beraber bu ihraçların da, yasal düzenlemelerin iyileştirilmesi neticesinde, yeniden canlandığı görülmektedir. 2011 yılının ilk yarısında, aralarında tahsisli olarak satılanlar dahil 21 borçlanma aracının ihracı yapılmıştır.

Dönem başında aracı kurumların elinde bulunan 77 şirket satın alma/birleşme (SAB) satış tarafındaki sözleşmeye 24 yeni sözleşme eklenirken, bunların 7 tanesi tamamlanmıştır. Şirket satın alma/birleşme alış tarafında ise devreden 24 sözleşmeye, 12 yeni sözleşme eklenmiş, 5 sözleşme tamamlanmıştır. Bu kategorilerde toplamda 119 sözleş-

me bir sonraki döneme devrolmuştur.

Sermaye artırım ve temettü dağıtım konusunda ilk yarıyılıda tamamlanan toplam 37 projenin yaklaşık üçte birini bir aracı kurum yapmıştır.

Özelleştirme projelerinin hem alış hem de satış tarafında birer tane olmak üzere toplam 2 proje tamamlanmış, 14 proje ise bir sonraki döneme devrolmuştur.

Değerleme, proje finansmanı, fizibilite analizi gibi işlemleri kapsayan 19 diğer danışmanlık sözleşmesi 2011/06 itibarıyla tamamlanmıştır.

PORTFÖY YÖNETİMİ FAALİYETLERİ

Aracı kurumlar portföy yönetimi alanında da faaliyet göstermektedir. Aracı kurumlardan toplanan verilerle hazırlanan bu bölümdeki tablolar, bir yatırımcının birden fazla aracı kurumda portföy yönetim hesabı olabileceği göz önünde tutularak değerlendirilmelidir.

Aracı Kurumlarda Portföy Yönetimi Faaliyetleri

	2010/06	2011/06	Değ.
Aracı Kurum Sayısı	34	35	2.9%
Portföy Yönetimindeki Yatırımcı Sayısı	1,395	1,816	30.2%
Bireysel Yatırımcı Sayısı	1,250	1,633	30.6%
A Tipi Yatırım Fonu Sayısı	38	40	5.3%
B Tipi Yatırım Fonu Sayısı	61	70	14.8%
Diğer Kurumsal Yatırımcı Sayısı	15	29	93.3%
Diğer Kurum Sayısı	31	44	41.9%
Yönetilen Portföy Büyüklüğü (Mn. TL)	4,110	4,766	16.0%
Bireysel Yatırımcı Portföy Büyüklüğü	325	561	72.7%
A Tipi Yatırım Fonu Portföy Büyüklüğü	164	364	122.4%
B Tipi Yatırım Fonu Portföy Büyüklüğü	2,925	3,187	9.0%
Diğer Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü	324	466	43.9%
Diğer Kurum Portföy Büyüklüğü	373	188	-49.6%
Ortalama Portföy Büyüklüğü (Mn. TL)	-	-	-
Bireysel Yatırımcı Portföy Büyüklüğü	0.3	0.3	32.2%
A Tipi Yatırım Fonu Portföy Büyüklüğü	4.3	9.1	111.3%
B Tipi Yatırım Fonu Portföy Büyüklüğü	47.9	45.5	-5.1%
Diğer Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü	21.6	16.1	-25.6%
Diğer Kurum Portföy Büyüklüğü	12.0	4.3	-64.5%

Kaynak: TSPAKB

Portföy Yönetim Şirketleri	2010/06	2011/06	Değ.
Portföy Yönetim Şirketi Sayısı	23	29	26.1%
Portföy Yönetimindeki Yatırımcı Sayısı	1,351	1,443	6.8%
Bireysel	804	791	-1.6%
Kurumsal-Tüzel	547	652	19.2%
Yönetilen Portföy Büyüklüğü (Mn. TL)	42,262	48,864	15.6%
Bireysel	818	860	5.1%
Kurumsal-Tüzel	41,444	48,004	15.8%
Ortalama Portföy Büyüklüğü (Mn. TL)	-	-	-
Bireysel	1.0	1.1	6.8%
Kurumsal-Tüzel	75.8	73.6	-2.8%

Kaynak: SPK

Portföy yönetimi konusunda faaliyet gösteren aracı kurum sayısı Haziran 2010 sonuna kıyasla bir adet artarak 35'e ulaşmıştır. Karşılaştırılan dönemler arasında portföy yönetimi konusunda hizmet verilen yatırımcı sayısı yaklaşık üçte bir oranında artarak 1.816'ya çıkmıştır. Aynı dönemde, yönetilen portföy büyüklüğü %16 artarak 4,8 milyar TL'ye yükselmiştir.

Portföy yönetimindeki bireysel yatırımcıların sayısı %31 artarak 1.633'e çıkmıştır. Artan yatırımcı sayısının etkisiyle, bireysel yatırımcılara ait portföy büyüklüğü %73 artarak 561 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Karşılaştırılan dönemler arasında A Tipi yatırım fonu adedi 2 adet artarken, ortalama portföy büyüklüğü 2 katına çıkmış, 9 milyon TL'ye yükselmiştir.

Portföy yönetimindeki B Tipi yatırım fonlarının sayısı karşılaştırılan dönemlerde 9 adet artarken, bu fonlara ait portföy büyüklüğü %9 büyümeye ile 3 milyar TL'yi aşmıştır. B Tipi yatırım fonlarının ortalama büyüklüğü 46 milyon TL olmuştur.

Diğer kurumsal yatırımcı sayısı iki katına çıkmış, yönetilen portföyleri 466 milyon TL'ye yükselmiştir. Diğer kurum başlığındaki yatırımcı sayısının ilgili dönemlerde 13 adet artmasına karşın, ortalama portföy büyüklüğü üçte birine inerek 4 milyon TL olmuştur.

Portföy yönetimi şirketlerinden hizmet alan bireysel

yatırımcı sayısı, Haziran 2011 itibarıyla aracı kurumları tercih eden yatırımcıların yarısı kadar iken, bu yatırımcıların toplam portföy büyüklüğü daha yüksektir. Portföy yönetim şirketlerinden hizmet alan bireysel yatırımcıların ortalama portföyleri 1,1 milyon TL'dir. Diğer taraftan bu şirketlerdeki kurumsal-tüzel yatırımcı sayısı, aracı kurumlardan hizmet alanların üç katından fazla iken; bu kurumlardaki ortalama portföy büyüklüğü (74 milyon TL) aracı kurumlardakinin (23 milyon TL) üç katıdır.

KREDİLİ İŞLEMLER

Kredili işlemlere ilişkin veriler incelenirken, portföy yönetim faaliyetlerinde olduğu gibi, bir yatırımcının birden fazla kurumda hesabı olabileceği göz önünde tutulmalıdır. 30 Haziran 2010 itibarıyla hisse senedi işlemleri için kredi kullandıran aracı kurum sayısı 61 iken, bu rakam 30 Haziran 2011'de 62'ye yükselmiştir.

Kredili İşlemler	2010/06	2011/06	Değişim
Sözleşmeli Yatırımcı Sayısı	51,031	57,719	13.1%
Kredi Kullanan Yatırımcı Sayısı	9,655	11,956	23.8%
Kredi Bakiyesi (Mn. TL)	536	1,004	87.4%
Kişi Başına Kredi (TL)	55,474	83,946	51.3%

Kaynak: TSPAKB

Karşılaştırılan dönemler arasında, kredili işlem sözleşmesi bulunan müşteri sayısı %13, kredi kullanan müşteri sayısı ise %24 artmıştır. Kullandırılan kredi tutarı ilgili dönemde yaklaşık iki kat artarak 1 milyar TL'yi geçmiştir. Kişi başına kullandırılan kredi bakiyesi ise %51 artarak 83.946 TL olmuştur. Diğer taraftan, aracı kurumlar arası yoğunlaşma devam etmekte olup, 2011/06 sonu itibarıyla kredi hacminin yarısını 4 aracı kurum kullandırmıştır.

ŞUBE AĞI

Aracı kurumların yatırımcılara ulaşmakta kullandığı

Erişim Ağı	2010/06	2011/06	Adet Değ.
Şube	160	167	7
İrtibat Bürosu	42	55	13
Acente Şubesi	6,124	6,459	335
Toplam	6,326	6,681	355

Kaynak: TSPAKB

Aracı Kurum Sayısı	2010/06	2011/06
Şubesi Olan	32	31
İrtibat Bürosu Olan	21	21
Acentesi Olan	22	21
Toplam	51	49

Kaynak: TSPAKB

merkez dışı örgütlerin sayısı bir yılda 355 adet artarak Haziran 2011'de 6.681'e yükselmiştir. Bu değişimde, 335 adetlik yükseliş kaydeden ve banka şubelerini ifade eden acente şubelerindeki artış etkili olmuştur.

Aracı kurumların doğrudan sahip olduğu şube sayısı, 2010 Haziran sonuna göre toplamda 7 adet artarak 167'ye yükselmiştir. Verilere daha uzun vadeli bir perspektifle bakıldığında, 2007 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana şube sayılarında süregelen düşüşün 2010 yılının ikinci çeyreğinde durduğu görülmektedir. Son dönemde yaşanan artışa rağmen aracı kurumların şube sayısı halen kriz öncesi dönemin altındadır. Haziran 2011 itibariyle, 31 aracı kurumun şubesi bulunmaktadır. 2007 sonunda bu rakam 40, 2008 yılında 37, 2009 yılında ise 33 idi.

Şubelerdeki kadar çarpıcı olmamakla birlikte, aracı kurumların doğrudan sahip olduğu irtibat bürosu sayıları finansal krizle birlikte gerilemeye başlamıştır. Aracı kurumlar 2007 yılına 63 irtibat bürosu ile girerken, bu rakam 2009 yılının üçüncü çeyreğinde 38'e kadar gerilemiştir. Haziran 2011 itibariyle irtibat bürosu sayısı 55'e yükselerek, kriz öncesi seviyeyi geçmiştir. Bu noktada dikkati çeken husus, irtibat bürosu olan kurum sayısının henüz 2007 yılı seviyesi-

ne ulaşamamış olduğudur. 2007 yılı başında 31 aracı kurum irtibat büroları aracılığıyla yatırımcılara ulaşırken, bu rakam Haziran 2011'de 21'dir.

Şube ve irtibat bürosu olan aracı kurumların detaylarına bakıldığında, krizle birlikte bunları kapatan aracı kurumların piyasa koşulları düzeldikten sonra, şube veya irtibat bürolarını tekrar faaliyete geçirmedikleri, buna karşın farklı aracı kurumların bu kanalları kullanmaya başladığı görülmektedir.

Sonuç olarak, Haziran 2011 verileri 2007 sonu ile karşılaştırıldığında daha az sayıdaki aracı kurumun, doğrudan sahip olduğu şubeler üzerinden yatırımcılara ulaşmaya çalıştığı görülmektedir. Diğer taraftan, banka şubelerinin sayısı ise artmaya devam etmektedir.

İNTERNET İŞLEMLERİ

Haziran 2011 itibariyle, fiziki erişim noktalarının yanı sıra internet gibi alternatif kanalları kullanarak yatırımcılara ulaşan aracı kurum sayısı üç adet artarak 65'e yükselmiştir. Daha önce bahsedildiği gibi internetin işlem hacimlerindeki payı önemli ölçüde artış göstermiştir. 2011 yılının ilk yarısında hisse senedi işlemlerinin %24'ü, vadeli işlemlerin ise %38'i inter-

İnternet İşlemleri	2010/06	2011/06	Değişim
Aracı Kurum Sayısı	62	65	5%
Hisse Senedi			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	228,587	344,886	51%
İşlem Sayısı	20,125,634	29,453,806	46%
Hacim (Mn. TL)	127,447	202,899	59%
SGMK Kesin Alım-Satım			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	149	108	-28%
İşlem Sayısı	1041	577	-45%
Hacim (Mn. TL)	13	10	-27%
Vadeli İşlem ve Opsiyon			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	5,353	5,273	-1%
İşlem Sayısı	2,329,052	3,231,050	39%
Hacim (Mn. TL)	113,085	143,796	27%
Varant			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	-	3,630	-
İşlem Sayısı	-	589,249	-
Hacim (Mn. TL)	-	964	-

Kaynak: TSPAKB

net üzerinden yapılmıştır.

Bu bölümdeki veriler, bir yatırımcının birden fazla aracı kurumda hesabı olabileceği göz önüne alınarak değerlendirilmelidir.

2011/06'da 64 aracı kurum hisse senedi, 8 aracı kurum SGMK kesin alım-satım, 42 aracı kurum vadeli işlemler ve 35 aracı kurum varant işlemleri için internet kanalını yatırımcıların hizmetine sunmuştur.

İnternet üzerinden hisse senedi işlemi yapan yatırımcı sayısı karşılaştırılan dönemler arasında %51 artarak 344.886'ya yükselmiştir. İlgili dönemde işlem hacmi %59 artarak 203 milyar TL'ye ulaşmıştır. İşlem hacminin yaklaşık dörtte birini üç aracı kurum üretmiştir.

Vadeli kontratlarda işlem yapan yatırımcı sayısında 2010/06 dönemine kıyasla ufak bir gerileme yaşanmasına karşın, işlem sayısı ve işlem hacmi artmıştır. İlgili dönemlerde işlem yapan 5.273 yatırımcının toplam işlem hacmi %27 artarak 144 milyar TL olmuştur. Aracı kurumlar arası yoğunlaşma vadeli işlemlerde daha yüksektir. 2011'in ilk yarısında dört aracı kurum, internet üzerinden yapılan vadeli işlemlerin yarısını üretmiştir.

İnternet üzerinden yapılan SGMK kesin alım-satım işlemleri hayli sınırlı olup, altı ayda toplam 10 milyon TL'dir.

2010 yılında işlem görmeye başlayan varantlarda ise işlemlerin %20'si internet üzerinden gerçekleştirilmiştir.

ÇAĞRI MERKEZİ İŞLEMLERİ

2011 Haziran sonu itibariyle 14 aracı kurumun çağrı merkezi verileri derlenmiştir. Bununla birlikte, 2008 yılından önce bu faaliyetleri ile ilgili bilgileri sağlayan bir aracı kurum, 2008'den itibaren bu verilerini Birliğimize sunamamaya başlamıştır. Dolayısıyla, yatırımcıların çağrı merkezi yoluyla hizmet alabileceği kurum sayısı aslında 15'tir.

Çağrı Merkezi İşlemleri

	2010/06	2011/06	Değişim
Aracı Kurum Sayısı	13	14	8%
Hisse Senedi			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	18,133	17,679	-3%
İşlem Sayısı	289,970	289,356	0%
Hacim (Mn. TL)	2,775	5,178	87%
SGMK Kesin Alım-Satım			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	114	62	-46%
İşlem Sayısı	308	187	-39%
Hacim (Mn. TL)	38	18	-53%
Vadeli İşlem ve Opsiyon			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	338	370	9%
İşlem Sayısı	9,857	9,005	-9%
Hacim (Mn. TL)	754	361	-52%
Varant			
İşlem Yapan Yatırımcı Sayısı	-	328	-
İşlem Sayısı	-	3,729	-
Hacim (Mn. TL)	-	8	-

Kaynak: TSPAKB

Alternatif dağıtım kanalları arasında yer alan çağrı merkezi, hem bu kanalı tercih eden yatırımcı sayısı, hem de işlem hacimleri açısından internetin hayli gerisinde kalmaktadır. Toplam işlem hacimlerinde ise çağrı merkezinin payı %1'in altında kalmaktadır.

Bu bölümdeki veriler incelenirken, internet işlemlerinde olduğu gibi, bir yatırımcının birden fazla kurumda hesabı olabileceği göz önünde tutulmalıdır.

2011 yılının ilk yarısında 13 kurumun çağrı merkezinden 18.000 yatırımcı 5 milyar TL'lik hisse senedi işlemi yapmıştır.

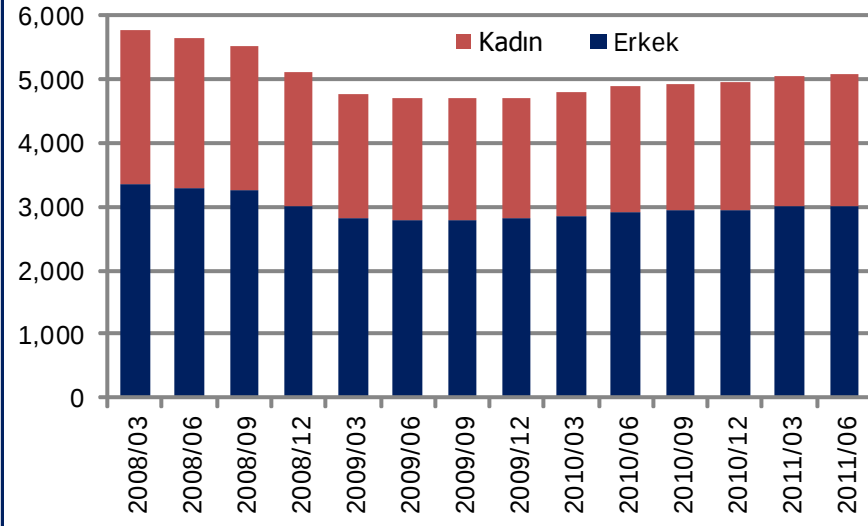
2011 yılında çağrı merkezi üzerinden 7 kurum vadeli işlem hizmeti sunmuş olup, işlem hacmi 361 milyon TL'ye düşmüştür.

İki aracı kurum tarafından çağrı merkezi üzerinden yapılan SGMK işlemleri toplamı 18 milyon TL'de kalmıştır.

ÇALIŞAN PROFİLİ

Aracı kurum sektöründe çalışan sayısında 2007 yılının son çeyreğinden itibaren başlayan gerileme 2009/09 döneminde durmuş, ilerleyen dönemlerde

Aracı Kurumların Toplam Çalışan Sayısı

Kaynak: TSPAKB

ise hafif bir toparlanma görülmüştür. Çalışan sayısı Haziran 2011 sonunda, geçen senenin aynı dönemine göre 202 kişi artarak 5.085'e yükselmiştir. Ancak bu sayı ile aracı kurumlar, kriz öncesi çalışan rakamına ulaşamamıştır. En fazla çalışanın bulunduğu kurumda 383 kişi istihdam edilmektedir. Kurum başına ortalama çalışan sayısı 55 iken, sektördeki çalışanların %59'u erkektir.

Çalışanların Departman Dağılımı

	2010/06	2011/06
Merkez Dışı Örgütler	29.7%	30.1%
Şube	19.8%	19.5%
Acente	7.2%	7.0%
İrtibat Bürosu	2.7%	3.6%
Mali ve İdari İşler	16.4%	15.7%
Broker	6.5%	5.8%
Dealer	8.6%	8.0%
Yurtiçi Satış (Merkez)	6.2%	6.3%
Araştırma	4.5%	4.6%
İç Denetim-Teftiş	3.3%	3.4%
Hazine	2.5%	2.6%
Bilgi İşlem	3.9%	3.8%
Kurumsal Finansman	2.6%	3.0%
Portföy Yönetimi	1.3%	1.4%
Yurtdışı Satış	3.3%	3.2%
İnsan Kaynakları	1.2%	1.2%
Diğer	10.2%	10.9%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların Departman Dağılımı

Karşılaştırılan dönemlerde çalışanların departman dağılımında ciddi değişimler olmamıştır.

2010/06 sonunda olduğu gibi 2011/06 sonunda da şube, acente ve irtibat bürolarını ifade eden merkez dışı örgütlerde çalışanlar, toplam çalışanların %30'unu oluşturmuştur. Merkez dışı örgütlerde çalışanlar ağırlıklı olarak şubelerde istihdam edilirken, bu dönemde irtibat bürosunda çalışanların payı yaklaşık bir puan artarak %4'e yükselmiştir. Bu değişimde, yeni irtibat bürosu açan aracı kurumların, özel-

likle broker ve dealer kadrosundaki personelinin irtibat bürolarına kaydırması etkili olmuştur.

Banka şubelerinde aracı kurum bordrosunda çalışan personel, toplam çalışanların %7'sini oluşturmaya devam etmiştir. Acentelerde çalışan personelin yarısı tek bir aracı kurumun bordrosundadır. Bu kurum verilere dahil edilmediği zaman acentelerin istihdam payı %4'e gerilemektedir.

Merkez dışı örgütlerden sonra en fazla çalışanın olduğu mali ve idari işler departmanında, toplam çalış-

Departman Sayıları

	2010/06	2011/06
Mali ve İdari İşler	92	92
Broker	77	76
Dealer	68	68
Yurtiçi Satış (Merkez)	55	55
Araştırma	54	52
İç Denetim-Teftiş	89	91
Hazine	45	42
Bilgi İşlem	66	67
Kurumsal Finansman	30	33
Portföy Yönetimi	27	29
Yurtdışı Satış	39	43
İnsan Kaynakları	39	37
Diğer	86	87

Kaynak: TSPAKB

şanların %16'sı bulunmaktadır. İncelenen kurumlardan biri faaliyetlerini geçici olarak durdurduğundan, bu departmanda çalışan personeli bulunmamaktadır.

Aracı kurumlardaki personel sayısı, sadece broker, dealer ile mali ve idari işler kadrolarında azalmıştır.

Diğer taraftan, kurumsal finansman departmanı olan kurum sayısı 3 adet artarken bu departmanlardaki toplam çalışan sayısı 28 kişi artarak 153 kişi olmuştur. Araştırma departmanı olan kurum sayısındaki azalmaya karşın, araştırma departmanında çalışan sayısı 14 kişi artarak 235 kişi olmuştur.

Çalışanların Eğitim Durumu

Çalışanların Eğitim Durumu		
	2010/06	2011/06
Yüksek Lisans	12.6%	13.3%
Lisans	59.0%	59.2%
Yüksekokul	5.3%	5.4%
Lise	18.1%	17.4%
Ortaokul	2.0%	2.0%
İlkokul	3.0%	2.7%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Sektörde toplam çalışan sayısı bir yıl içinde 202 kişi artmıştır. Artış, özellikle lisans mezunlarında yaşanmıştır. Yüksek lisans mezunu çalışanların sayıları da aynı dönemde 57 kişi artarak toplamda %13 paya sahip olmuştur. Sonuç olarak bir yükseköğretim kurumundan mezun olan çalışanların toplam içindeki payı önceki döneme kıyasla bir puan artarak %78'e çıkmıştır.

Çalışanların Yaş Dağılımı

Çalışanların Yaş Dağılımı		
	2010/06	2011/06
18-25	5.3%	5.7%
26-30	18.1%	17.7%
31-35	24.4%	21.9%
36-40	27.6%	26.7%
41-45	15.3%	17.3%
46-50	5.9%	7.0%
51-55	2.2%	2.2%
56-60	0.6%	0.8%
61+	0.6%	0.6%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Aracı kurum çalışanları yaş dağılımı bazında incelendiğinde, 31-35 yaş arası grupta 77 kişilik düşüş olduğu görülmektedir. 35 yaş ve altındaki personelin payı da 3 puan düşerek %45'e gerilemiştir. Bu durum, hem yeni çalışan girişinin kısıtlı olması, hem de mevcut

çalışanların yaşlarının ilerlemesinin bir sonucudur.

18-25 yaş aralığındaki personel sayısı 31 adet artarak sektördeki çalışanların %6'sını oluştururken, bu grup 2008 yılından beri en yüksek rakama ulaşmıştır.

Çalışanların İş Tecrübesi

Aracı kurumlarda çalışanların iş tecrübesi bazında dağılımı, personelin %62'sinin 10 yıl ve üstü tecrübeye sahip olduğunu göstermektedir.

Yaş dağılımındaki değişime paralel olarak, mevcut çalışanların tecrübesinin artmasından dolayı, 10-15 yıl deneyime sahip personelin payı azalır-

Çalışanların İş Tecrübesi		
(Yıl)	2010/06	2011/06
0-2	6.3%	8.0%
2-5	12.2%	11.4%
5-10	20.3%	19.1%
10-15	28.6%	26.1%
15+	32.6%	35.5%
Toplam	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

ken, 15 yıl ve üstü çalışanların payı iki puan artarak %35'e yükselmiştir.

Diğer taraftan, ilk iş deneyimi olarak yorumlanabilecek 0-2 yıl tecrübeli çalışan sayısının 97 kişi artarak 405 kişiye çıkması neticesinde, bu gruptaki personelin payı iki puanlık artışla %8'e yükselmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu raporumuzda, aracı kurum sektörünün 2011 yılının ilk yarısındaki faaliyetleri bir önceki yılın aynı dönemiyle kıyaslamalı olarak incelenmiştir.

2011/06 sonunda hisse senedi işlem hacmi bir önceki yılın eş dönemine kıyasla %27 artarak 834 milyar TL'ye çıkmıştır. Bu dönemde işlemlerin %85'i yerli yatırımcılar tarafından yapılırken, yabancıların payı %15'tir. Aracı kurumlardaki personelin büyük bir kısmının istihdam edildiği yurtiçi pazarlama ve şubelerden yapılan işlemlerin payı azalırken, işlemlerin aracısız olarak gerçekleştirildiği internetin payı artmıştır. İnternet işlemlerinin payı %24 ile Birliğimizin ve-

rilerini topladığı 1999 yılından beri en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

Kuruluşunun ardından hızlı bir büyüme sergileyen VOB işlemlerindeki artış, finansal krizle beraber yavaşlamıştı. 2009 yılının ikinci çeyreğinden itibaren işlem hacmindeki yükseliş tekrar hızlanmış, 2011 yılının ilk altı ayında %5 artışla 451 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Aracı kurumlar VOB işlemlerinin büyük bir kısmını yurtiçindeki yatırımcılarla yaparken, son dönemde yurtdışındaki yatırımcıların payı artarak %17'ye ulaşmıştır. Departman bazında VOB işlemlerine baktığında, hisse senedi işlemlerinde olduğu gibi internet %38 ile en yüksek paya sahiptir. Bu oran 2010/06 itibari ile %30 idi.

Yılın ilk yarısında, aracı kuruluşlarca yapılan SGMK kesin alım-satım işlemleri %31, repo-ters repo işlemleri ise %6 artmıştır. Aracı kurumların bu işlemlerdeki payları sırasıyla %8 ve %17'de kalmıştır.

Özellikle 2010 yılının ilk çeyreğinden sonra aracı kurumların kurumsal finansman faaliyetleri canlanmıştır. Diğer taraftan, özel sektör borçlanma araçlarına ilişkin yasal düzenlemelerin iyileştirilmesi ve uygun ekonomik koşullar neticesinde bu ihraçlar hızlanmıştır. Sonuç olarak 2011 yılının ilk yarısında, aracı kurumlar 18 adet hisse senedi, 21 adet özel sektör borçlanma aracı ihracına aracılık etmiştir. Sektörün toplam kurumsal finansman faaliyetlerine baktığında, 263 kurumsal finansman projesi ile yıla başlayan aracı kurumlar, altı ayda toplam 110 sözleşme tamamlamıştır.

Portföy yönetimi faaliyetlerinde büyüme görülmektedir. 2011/06 itibariyle aracı kurumlardan portföy yönetimi hizmeti alan bireysel yatırımcı sayısı %31 artarak 1.633'e yükselirken, bu yatırımcıların portföy büyüklüğü 561 milyon TL'ye çıkmıştır. A Tipi fonların portföy büyüklüğü karşılaştırılan dönemler arasında iki katına çıkarak 364 milyon TL'ye yükselmiş, B Tipi yatırım fonlarının portföy büyüklüğü 3 milyar TL olmuştur.

İlgili dönemler arasında, kredi kullanan müşteri sayısı %24 artmış, 11.956'ya yükselmiştir. Haziran 2011

sonu itibariyle, kullandırılan kredi bakiyesi iki kat artarak 1 milyar TL'yi geçmiştir.

Aracı kurumların doğrudan sahip olduğu şube sayıları 167'ye, irtibat bürosu sayıları 55'e yükselmiştir. İrtibat bürosu sayısı ilk defa 2007 sonundaki sayıyı geçmiştir. Krizle birlikte şube ve irtibat bürolarını kapatan aracı kurumların piyasa koşulları düzeldikten sonra, bunları tekrar faaliyete geçirmedikleri, buna karşın farklı aracı kurumların bu kanalları kullanmaya başladığı görülmektedir.

İnternet üzerinden yapılan işlemler artmaya devam etmiştir. Bu kanaldan yapılan hisse senedi işlem hacmi toplam işlemlerin %24'üne, VOB işlemlerinde ise toplam işlemlerin %38'ine yükselmiştir. Çağrı merkezinden yapılan işlemlerin payı kısıtlı kalmaya devam etmiştir.

Aracı kurum sektöründe çalışan sayısında 2007 yılının son çeyreğinden itibaren başlayan gerileme 2009'un üçüncü çeyreğinde durmuş, ilerleyen dönemlerde ise hafif bir toparlanma görülmüştür. Çalışan sayısı 2011/06 sonunda, geçen senenin aynı dönemine göre 202 kişi artarak 5.085'e yükselmekle beraber, 2007 seviyesinin altında kalmaya devam etmektedir.

ARACI KURUMLARIN 2011/06 DÖNEMİ FİNANSAL VERİLERİ

Raporumuzda 93 aracı kurumun 2010 ve 2011 yıllarının ilk yarısına ait solo bilanço ve gelir tablosu verileri karşılaştırmalı olarak sunulmaktadır. Raporda incelenen verilerin detaylarına Birliğimizin internet sitesi www.tspakb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

Bilindiği üzere Birliğimiz, aracı kurumların kamuya açıkladıkları finansal tablolarının (özet tablolar) yanı sıra, bu tablolara ilişkin detay verileri (dipnotlar) de derlemektedir. Birliğimiz tarafından hazırlanan ve Nisan 2010'da yayınlanan Aracı Kurum Finansal Tablo Hazırlama Rehberi doğrultusunda düzenlenen dipnotlar ile özet tablolar arasında ufak farklılıklar mevcuttur. Ancak raporumuzda, uygulama birliği açısından daha sağlıklı bulunduğundan, çeşitli tablolar detay veriler dikkate alınarak hazırlanmıştır.

BİLANÇO ANALİZİ

VARLIKLAR

30 Haziran 2011 itibariyle aracı kurum sektörünün toplam varlıkları bir önceki yılın eş dönemine göre %29 artarak 8,7 milyar TL'ye yükselmiştir. Aracı kurumlar likit pozisyonlarını korumaya devam etmiş, dönen varlıkların toplam varlıklar içindeki payı %91'e çıkmıştır.

Dönen Varlıklar

Aracı kurum sektörünün bilançosunun yarısını nakit

ve nakit benzeri varlıklar oluşturmaktadır. 2010 Haziran sonuna göre %23 artan nakit ve nakit benzeri varlıklar 4,7 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu kalemdede, aracı kurumların kendilerine ait vadeli ve vadesiz mevduatları, yatırım fonları, ters repo ve para piyasası işlemleri ile müşterilerine ait varlıklar yer almaktadır. Aracı kurumların vadeli mevduatları %92 pay ile bu varlıkların en büyük kalemini oluşturmaktadır. Vadeli mevduatların %39'u tek bir aracı kuruma aittir. Sektörün varlıkları yükümlülükler ile birlikte değerlendirildiğinde, aracı kurumların borsa para piyasasından borçlanıp, mevduata yöneldiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Varlıkların %9'una denk gelen finansal yatırımlar, aracı kurumların yatırım amacıyla ellerinde bulundukları varlıkları ifade etmektedir. Haziran 2011 itibariyle 767 milyon TL olan finansal yatırımların %59'unu kamu kesimi tahvil ve bonoları oluşturmaktadır.

Nakit ve nakit benzeri varlıklar finansal yatırımlar ile beraber değerlendirildiğinde, aracı kurum sektörünün portföy dağılımına ulaşılabilir. Bu değerlendirmeye göre, sektörün Haziran 2011 itibariyle toplam yatırımları, geçen senenin aynı dönemine göre, %22 artarak 5,3 milyar TL'ye yükselmiştir. Aracı kurumların portföy dağılımı içindeki en büyük pay %85 ile repo ve mevduattadır. Kamu kesimi tahvillerine yapılan yatırım ise karşılaştırılan dönemler arasında %19 azalarak 456 milyon TL'ye gerilemiştir.

Aracı Kurumların Portföy Dağılımı					
	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
Yatırım Araçları	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Repo ve Mevduat	3,571,519	4,500,467	26%	82%	85%
Kamu SGMK	562,691	456,409	-19%	13%	9%
Özel SGMK	24,841	93,333	276%	1%	2%
Hisse Senedi	50,942	133,882	163%	1%	3%
Diğer	161,045	138,942	-14%	4%	3%
Toplam	4,371,038	5,323,033	22%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

Karşılaştırılan dönemler arasında hisse senedi yatırımlarının tutarı iki katına çıkarak 134 milyon TL'ye yükselmiştir. Aracı kurumlar 2011

Aracı Kurum Sektörünün Bilançosu					
Varlıklar	30/06/2010 Bin TL	30/06/2011 Bin TL	% Değişim	30/06/2010 % Dağılımı	30/06/2011 % Dağılımı
I. DÖNEN VARLIKLAR	6,055,370	7,920,162	31%	89%	91%
Nakit ve Nakit Benzerleri	3,810,637	4,703,884	23%	56%	54%
Finansal Yatırımlar (Kısa Vadeli)	695,104	767,371	10%	10%	9%
Ticari Alacaklar (Kısa Vadeli)	1,467,609	2,283,253	56%	22%	26%
Diğer Alacaklar (Kısa Vadeli)	55,717	85,423	53%	1%	1%
Diğer Dönen Varlıklar	26,303	38,701	47%	0%	0%
Satış Ama. Elde Tutulan Duran Var.	0	41,530	A.D.	0%	0%
II. DURAN VARLIKLAR	718,575	784,467	9%	11%	9%
Ticari Alacaklar (Uzun Vadeli)	227	480	111%	0%	0%
Diğer Alacaklar (Uzun Vadeli)	11,910	13,240	11%	0%	0%
Finansal Yatırımlar (Uzun Vadeli)	477,350	605,275	27%	7%	7%
Özkaynak Yön. Değerlenen Yat.	63,674	29,163	-54%	1%	0%
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	7,369	8,579	16%	0%	0%
Maddi Duran Varlıklar	125,581	94,298	-25%	2%	1%
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	11,037	11,203	2%	0%	0%
Şerefiye	1,206	1,206	0%	0%	0%
Ertelenmiş Vergi Varlığı	19,702	19,461	-1%	0%	0%
Diğer Duran Varlıklar	518	1,561	201%	0%	0%
TOPLAM VARLIKLAR	6,773,945	8,704,628	29%	100%	100%
Kaynak: TSPAKB			A.D.: Anlamalı Değil		

Haziran sonu itibariyle İMKB'deki hisse senetlerinin halka açık kısmının %0,11'ine (on binde 11) sahiptir. Aracı kurumların kendi portföylerine yaptığı hisse senedi işlem hacmi, dönem boyunca elde ettikleri ortalama hisse senedi portföy büyüklüğüne oranlandığında, kurumların hisse senetlerini ortalama ne kadar süre elde tuttuğu hesaplanabilmektedir. Aracı kurum sektörünün 2011 yılının ilk altı ayında ortalama portföyleri 114 milyon TL olarak bulunmaktadır. Diğer taraftan aracı kurumlar aynı dönemde kendi portföylerine 27 milyar TL'lik hisse senedi işlemi yapmıştır. Bu veriler birlikte değerlendirildiğinde, aracı kurumların ilk yarıda kendi portföylerinin 236 katı kadar işlem yaptığı sonucuna ulaşılmaktadır. Portföy için yapılan işlemin hem alım hem de satım tarafı olduğu göz önünde bulundurulursa, ilgili dönemde hisse senedi portföylerinin 118 (=236/2) defa el değiştirdiği hesaplanmaktadır. Bir diğer ifadeyle, 2011 yılının ilk yarısında aracı kurumlar hisse senedi portföylerini ortalama olarak 1,5 (=118/78) gün ellerinde tutmuştur.

Dikkat çekici bir diğer yükseliş ise özel sektör borçlanma araçlarında görülmüştür. Karşılaştırılan dönemler arasında aracı kurumların özel sektör borçlanma araçlarına olan yatırımları 4 misline ulaşarak

93 milyon TL'ye yükselmiştir. "Diğer" başlığı altında sınıflandırılan yatırım fonları, para piyasası faaliyetleri ve türev ürünler gibi yatırımlar ise %14 gerileyerek 139 milyon TL'ye düşmüştür.

Bilanço yapısına geri dönecek olursa, bir diğer önemli hesabın sektör varlıklarının %26'sını oluşturan kısa vadeli ticari alacaklar olduğu görülmektedir. Bu alacakların önemli bir bölümünü kredili müşterilerden alacaklar, müşterilerden alacaklar ile takas ve saklama merkezinden alacaklar oluşturmaktadır.

Müşterilerin takas alacaklarının sınıflandırıldığı müşterilerden alacaklar kalemi, karşılaştırılan dönemler arasında %29 artarak 719 milyon TL'ye yükselmiştir. Müşterilerden alacakların %59'una tek bir aracı kurum sahiptir. Haziran 2011 itibariyle kredili müşterilerden alacaklar kalemi ticari alacakların %44'ünü oluşturmaktadır. "Aracı Kurumların Faaliyet Verileri" bölümünde de değinildiği üzere, sektörün müşterilerine kullandığı kredi bakiyesi iki misline ulaşırken, bu faaliyetten elde edilen gelirler %65 yükselmiştir. Ticari alacakların bir diğer önemli kalemi ise %20 paya sahip olan takas ve saklama merkezinden alacaklardır. Karşılaştırılan dönemler arasında %47 artan bu alacaklar, 2011/06 itibariyle 450 milyon TL'ye

ulaşmıştır.

Kısa vadeli diğer alacaklarda, verilen depozito ve teminatlar ile diğer çeşitli alacaklar yer alırken, bu kalem toplam varlıkların %1'ini oluşturmaya devam etmiştir.

Diğer dönen varlıklar kaleminde ise gelecek aylara/ yıllara ait giderler, gelir tahakkukları ve diğer dönen varlıklar sınıflandırılmaktadır. Bu kalem 2011/06 itibariyle %47 artarak 39 milyon TL'ye yükselmiştir.

Satış amacıyla tutulan elde tutulan varlıklar 2011/06'da 42 milyon TL'dir. Bu dönemde, iki aracı kurum satışa çıkardığı gayrimenkullerini maddi duran varlıklardan bu hesaba taşımıştır.

Duran Varlıklar

İlgili dönemler arasında %9 artarak 784 milyon TL'ye yükselen duran varlıkların toplam varlıklar içindeki payı 2 puan gerileyerek %9'a düşmüştür.

Duran varlıkların en önemli kalemi %7 paya sahip olan uzun vadeli finansal yatırımlardır. Aracı kurum sektörünün uzun vadeli finansal yatırımları 2010/06'ya göre %27 artarak 605 milyon TL'ye yükselmiştir.

Kısa vadeli finansal yatırımlarda olduğu gibi, aracı kurumların uzun vadeli finansal yatırımları da dipnotlar göz önüne alınarak incelenebilmektedir. Dipnotlardan derlenen bu rakamlar ile bilanço verileri arasında sınıflandırma farklılıkları olabilmektedir. Örneğin, bilançoda 605 milyon TL olarak belirtilen uzun vadeli finansal yatırımlar bu tabloda 603 milyon TL'dir.

Aracı kurumların uzun vadeli finansal yatırımlarının yarısından fazlasını hisse senetleri oluşturmaktadır. Karşılaştırılan dönemler arasında %43 artan hisse senedi yatırımları Haziran 2011 itibariyle 329 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu değişimde hem bir aracı kurumun iştirakindeki payını artırması, hem de hisse senedi fiyatlarındaki artış etkili olmuştur.

Büyük bir bölümü İMKB ve Takasbank'ta teminat olarak bulundurulmuş uzun vadeli kamu kesimi sabit getirili menkul kıymet portföyü %35 gerileyerek 66 milyon TL'ye düşmüştür. Bu düşüş neticesinde uzun vadeli finansal yatırımlar içindeki kamu tahvillerinin payı %11'e gerilemiştir.

Aracı kurumların uzun vadeli özel sektör borçlanma aracı yatırımları 2010/06'ya göre önemli bir artış sergilemiştir. 2011/06'da bir aracı kurumun 1 milyon TL tutarında uzun vadeli özel sektör SGMK yatırımı bulunmaktadır.

"Diğer" başlığı altında bazı aracı kurumlar Takasbank ve Gelişen Bilgi Teknolojileri gibi iştiraklerini, bazı aracı kurumlar ise konsolidasyona tabi iştiraklerini takip etmektedir. 2011/06 itibariyle aracı kurumların uzun vadeli diğer finansal yatırımları %44 artmış ve 207 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu değişime, bir aracı kurumun iştirakini değerlendirme yöntemini değiştirerek, bu yatırımını özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar kaleminden finansal yatırımlar kalemine alması, bir diğer aracı kurumun ise sahip olduğu iştirakindeki payını artırması ve yeni bir iştirak edinmesi neden olmuştur.

Bilanço yapısına geri dönülecek olursa, özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların yarı yarıya düşmesinde yukarıda belirtilen aracı kurumun iştirakini değerlendirme yöntemini değiştirmesi etkili olmuştur.

Aracı Kurumların Uzun Vadeli Finansal Yatırımları					
	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
Yatırım Araçları	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Hisse Senetleri*	230,287	329,304	43%	48%	55%
Kamu SGMK	100,911	65,745	-35%	21%	11%
Özel SGMK	1	1,035	A.D.	0%	0%
Diğer*	143,888	207,008	44%	30%	34%
Toplam	475,087	603,093	27%	100%	100%
Kaynak: TSPAKB			A.D.: Anlamli Değil		

*Bazı aracı kurum iştirakleri bu kalemde takip edilmektedir.

Duran varlıkların bir diğer kalemi olan maddi duran varlıklar 2011 Haziran sonunda %25 azalarak 94 milyon TL'ye gerilemiştir. Bu düşüşe,

daha önce değinildiği gibi iki aracı kurumun satışa çıkardığı gayrimenkuller neden olmuştur.

YÜKÜMLÜLÜKLER

Haziran 2011 itibariyle kısa vadeli yükümlülükler, bilançodaki ağırlığını 4 puan artırarak %70'e yükseltmiştir. Bu değişime paralel olarak özkaynakların payı %30'a gerilerken, uzun vadeli yükümlülüklerin payı %1'de kalmaya devam etmiştir.

Kısa Vadeli Yükümlülükler

Haziran 2011 sonunda kısa vadeli yükümlülükler %35 artarak 6 milyar TL'ye yükselmiştir. Kısa vadeli yükümlülüklerin en önemli kalemi 4 milyar TL'ye yaklaşan finansal borçlardır. Finansal borçların %94'ünü para piyasasına borçlar oluşturmaktadır. Bu borçların %72'sine üç aracı kurum sahiptir. Bu aracı kurumların bilançolarına daha ayrıntılı bakıldığında, para piyasasından borçlanıp mevduata yönelikleri görülmektedir.

Finansal borçların bir diğer alt kalemi olan banka kredileri, karşılaştırılan dönemler arasında %69 azalarak, 189 milyon TL'ye gerilemiştir. Para piyasasına borçlardakine benzer bir yoğunlaşma banka kredilerinde de mevcuttur. Banka kredilerinin üçte ikisi 3 aracı kuruma aittir.

Diğer finansal yükümlülükler 2011 Haziran itibariyle 9 misline ulaşarak 43 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu değişimde, aracı kurumların türev araçlardan kaynaklanan yükümlülüklerinin artması rol oynamıştır.

Bilançonun %22'sine denk gelen ticari borçlar, 2010 Haziran sonuna göre %30 artarak 1,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Ticari borçların üçte ikisini müşterilere borçlar, %15'ini takas ve saklama merkezine borçlar oluşturmaktadır. Bu borçlar, genel olarak kurumların müşteri hesaplarından alıp Takasbank'a aktaracağı ya da Takasbank'tan alıp müşteri hesaplarına aktaracağı tutarları ifade etmektedir. Bu hesaplar, bilançonun aktif tarafında yer alan Takasbank ve müşterilerden alacaklar kalemleriyle paralel olarak çalışmaktadır.

Kısa vadeli diğer borçlar kaleminin altında, alınan

avans, depozito ve teminatlar ile ilişkili taraflara ticari olmayan borçlar ve vergi dairelerine borçlar sınıflandırılmaktadır. Kısa vadeli diğer borçlar 2011 Haziran sonunda %5 artarken, bu borçların bilanço içindeki payı %1'in altına düşmüştür.

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklarda ağırlıklı olarak personel izin ve prim karşılıkları yer almaktadır. Bu yükümlülük 2010 Haziran sonuna göre %45 artarak 45 milyon TL'ye yükselmiştir.

Uzun Vadeli Yükümlülükler

Aracı kurumların uzun vadeli yükümlülükleri 2011/06'da %52 artarak 54 milyon TL'ye yükselmiştir.

Uzun vadeli yükümlülüklerin en büyük hesabı, karşılaştırılan dönemler arasında %38 artarak 33 milyon TL'ye yükselen, çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklardır. Bu yükümlülüğün %68'ini kıdem tazminatı karşılıkları oluşturmaktadır.

2011/06'da 6 milyon TL'ye yükselen uzun vadeli finansal borçların %74'ünü banka kredileri oluşturmaktadır. Sektörün ertelenmiş vergi yükümlülüğü ise 13 milyon TL'dir.

Özkaynaklar

2011 Haziran sonunda, aracı kurum sektörünün özkaynakları %16 artarak, 2,6 milyar TL'ye yükselmiştir. Öte yanda, kısa vadeli yükümlülüklerdeki hızlı artışa paralel olarak özkaynakların bilanço içindeki payı 3 puan gerileyerek %30'a düşmüştür. Özkaynakların yarısını ödenmiş sermaye oluşturmaktadır.

2010 yılında halka arz edilen Euro Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ile 2011 yılının ilk yarısında halka arz edilen Global Menkul Değerler A.Ş.'nin toplamda 6,2

milyon TL hisse senedi ihraç primi bulunmaktadır.

Değer artış fonları, doğrudan gelir tablosuyla ilişkilendirilemeyip özkaynağa aktarılan tutarları ifade etmektedir. Bu tutar 2010/06'ya göre %63 artarak 175 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu artışta özellikle bir aracı kurumun borsada işlem gören iştirakinin değer artışı etkilidir.

Gelir tablosu analizinde daha detaylı inceleneceği üzere, 2011'in ilk yarısında aracı kurumların net dönem kârı %22 artarak 276 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Aracı Kurum Sektörünün Bilançosu

Kaynaklar	30/06/2010 Bin TL	30/06/2011 Bin TL	% Değişim	30/06/2010 % Dağılımı	30/06/2011 % Dağılımı
I. KISA VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	4,499,431	6,057,671	35%	66%	70%
Finansal Borçlar (Kısa Vadeli)	2,900,191	3,957,959	36%	43%	45%
Diğer Finansal Yükümlülükler (Kısa Vadeli)	5,059	42,620	742%	0%	0%
Ticari Borçlar (Kısa Vadeli)	1,476,609	1,920,506	30%	22%	22%
Diğer Borçlar (Kısa Vadeli)	35,473	37,264	5%	1%	0%
Devlet Teşvik ve Yardımları (Kısa Vadeli)	0	0	A.D.	0%	0%
Dönem Kârı Vergi Yükümlülüğü	14,596	17,407	19%	0%	0%
Borç Karşılıkları (Kısa Vadeli)	15,870	14,590	-8%	0%	0%
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karş. (KV)	31,008	44,896	45%	0%	1%
Diğer Yükümlülükler (Kısa Vadeli)	20,624	22,430	9%	0%	0%
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Var. İliş. Yük.	0	0	A.D.	0%	0%
II. UZUN VADELİ YÜKÜMLÜLÜKLER	35,689	54,295	52%	1%	1%
Finansal Borçlar (Uzun Vadeli)	4,332	6,218	44%	0%	0%
Diğer Finansal Yükümlülükler (Uzun Vadeli)	63	63	0%	0%	0%
Ticari Borçlar (Uzun Vadeli)	42	42	0%	0%	0%
Diğer Borçlar (Uzun Vadeli)	248	8	-97%	0%	0%
Devlet Teşvik ve Yardımları (Uzun Vadeli)	0	0	A.D.	0%	0%
Borç Karşılıkları (Uzun Vadeli)	5	5	0%	0%	0%
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karş. (UV)	23,678	32,622	38%	0%	0%
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	7,146	13,039	82%	0%	0%
Diğer Yükümlülükler (Uzun Vadeli)	175	2,299	1211%	0%	0%
III. ÖZKAYNAKLAR	2,238,825	2,592,662	16%	33%	30%
Ödenmiş Sermaye	1,170,343	1,382,626	18%	17%	16%
Sermaye Düzeltmesi Farkları	317,542	302,639	-5%	5%	3%
Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltmesi (-)	0	0	A.D.	0%	0%
Hisse Senetleri İhraç Primleri	0	6,235	A.D.	0%	0%
Değer Artış Fonları	107,649	175,213	63%	2%	2%
Ortak Kontrol Altındaki İşl. Birleşmeleri Etkisi	0	0	A.D.	0%	0%
Yabancı Para Çevrim Farkları	-72	-152	111%	0%	0%
Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	155,350	203,366	31%	2%	2%
Geçmiş Yıllar Kâr/Zararları	262,869	247,085	-6%	4%	3%
Net Dönem Kârı/Zararı	225,143	275,650	22%	3%	3%
TOPLAM KAYNAKLAR	6,773,945	8,704,628	29%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

A.D.: Anlamlı Değil

SONUÇ

2011 Haziran itibariyle aracı kurum sektörünün varlıkları, bir önceki yılın eş dönemine göre %29 artarak 8,7 milyar TL'ye ulaşmıştır. Likit yapılarını korumaya devam eden aracı kurumların bilançosunun %91'ini dönen varlıklar oluşturmuştur. Para piyasasına borçlar kalemindeki artış ile birlikte kısa vadeli yükümlülüklerin payı %66'dan %70'e yükselmiştir. Sektörün bilançosu aracı kurumların para piyasasından borçlanıp, banka mevduatına yöneldiğini göstermektedir. Haziran 2011 sonu itibariyle sektörün özkaynakları 2,6 milyar TL'dir.

GELİR TABLOSU ANALİZİ

Aracı kurumların gelir tablosu iki ana başlık altında detaylandırılmaktadır. Kurumlar devam ettirdiği faaliyetlerini "Sürdürülen Faaliyetler" altında izlerken, mali tablonun son günü itibariyle durdurduğu faali-

yetlere ilişkin dönem içinde oluşan gelir ve giderlerini "Durdurulan Faaliyetler" altında takip etmektedir. İncelenen dönemlerde bu kalemlerde takip edilen gelir ya da gider bulunmamaktadır.

Satış gelirleri, aracı kurumların kendi portföylerine yaptıkları menkul kıymet satışları, aracılık komisyon gelirleri, hizmet gelirleri ve esas faaliyetlerden diğer gelirlerini göstermektedir. Satışların maliyetinde ise kurumların kendi portföylerine aldıkları menkul kıymetlerin alış tutarları takip edilmektedir.

Satış gelirlerinden satışların maliyeti düşüldüğü zaman ticari faaliyetlerden brüt kâr/zarar rakamına ulaşılmaktadır. 2011 yılının ilk yarısında aracı kurumların ticari faaliyetlerden brüt kârı %16 artarak 558 milyon TL olmuştur.

Konsolide finansal tablo hazırlayan aracı kurumların sermaye piyasası dışında finans sektöründe faaliyet

Aracı Kurum Sektörünün Gelir Tablosu

	30/06/2010 Bin TL	30/06/2011 Bin TL	% Değişim	30/06/2010 % Dağılımı	30/06/2011 % Dağılımı
SÜRDÜRÜLEN FAALİYETLER					
Satış Gelirleri (net)	75,882,745	75,657,895	0%	A.D.	A.D.
Satışların Maliyeti (-)	-75,400,118	-75,100,061	0%	A.D.	A.D.
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar/Zarar	482,627	557,833	16%	88%	87%
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Gelirler	65,286	79,985	23%	12%	13%
Faiz, Ücret, Prim, Komisyon ve Diğer Giderler (-)	-106	-149	41%	0%	0%
Ana Faal. Konusu Dış. Fin. Sek. Faal. Brüt K/Z	65,180	79,836	22%	12%	13%
BRÜT KAR/ZARAR	547,807	637,669	16%	100%	100%
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-48,591	-52,686	8%	-9%	-8%
Genel Yönetim Giderleri (-)	-360,404	-411,798	14%	-66%	-65%
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	-157	-297	89%	0%	0%
Diğer Faaliyet Gelirleri	17,742	30,855	74%	3%	5%
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	-7,010	-6,463	-8%	-1%	-1%
FAALİYET KARI/ZARARI	149,387	197,280	32%	27%	31%
İştirak Kar/Zararlarından Paylar	2,860	893	-69%	1%	0%
Esas Faaliyet Dışı Finansal Gelirler	186,462	244,938	31%	34%	38%
Esas Faaliyet Dışı Finansal Giderler (-)	-70,162	-113,075	61%	-13%	-18%
SÜRDÜRÜLEN FAAL. VERGİ ÖNCESİ K/Z	268,547	330,036	23%	49%	52%
Sürdürülen Faaliyetlerden Vergi Gelir/Gideri	-43,404	-54,386	25%	-8%	-9%
Dönem Vergi Gelir/Gideri	-46,393	-50,787	9%	-8%	-8%
Ertelenmiş Vergi Gelir/Gideri	2,988	-3,599	A.D.	1%	-1%
SÜRDÜRÜLEN FAAL. DÖNEM K/Z	225,143	275,650	22%	41%	43%
DURDURULAN FAALİYETLER					
Durdurulan Faaliyetlerin Vergi Sonrası Dönem K/Z	0	0	A.D.	0%	0%
DÖNEM KARI/ZARARI	225,143	275,650	22%	41%	43%

Kaynak: TSPAKB

A.D.: Anlamalı Değil

gösteren (faktoring, sigorta şirketi gibi) iştiraklerinin faiz, ücret, prim ve komisyon gibi gelirleri/giderleri "Ana Faaliyet Konusu Dışındaki Finans Sektörü Faaliyetlerinden Brüt Kâr/Zarar" kaleminde takip edilmelidir. Ancak bazı kurumların, farklı yorumlamalar sebebiyle, bazı hizmet gelirlerini bu kalem altında takip ettiği görülmüştür. 2011/06 dönemi itibariyle özet gelir tablosunda 80 milyon TL olan bu gelirler, dipnotlarda "hizmet gelirleri" ile "esas faaliyetlerden diğer gelirler" altında gösterilmiştir. Bu tutarın neredeyse tamamı tek bir kurumdan kaynaklanmaktadır.

Brüt kâr/zarar, ticari ve finans sektörü faaliyetlerinden elde edilen kâr/zararların toplanmasıyla elde edilmektedir. Sektörün toplam gelirlerini ifade eden brüt kâr rakamı 2011'in ilk yarısında, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %16 artarak 638 milyon TL'ye yükselmiştir.

GELİR DAĞILIMI

Daha önce belirtildiği gibi, Birliğimiz aracı kurumların özet mali tablolarının yanı sıra detaylı verilerini de derlemektedir. Dipnotlar esas alınarak oluşturulan tablolar, uygulama birliğinin sağlaması açısından aracı kurumların verilerini daha sağlıklı bir biçimde göstermektedir. Bu nedenle gelir dağılımı analizi dipnotlardan derlenen rakamlar dikkate alınarak yapılmıştır.

Farklı uygulamalar dolayısıyla, gelir tablosu ve dipnotlar arasında ufak farklılıklar bulunmaktadır. Örneğin, özet gelir tablosunda toplam gelirler (brüt kâr) 637,7 milyon TL iken, dipnotlar esas alınarak oluşturulan "Gelir Dağılımı" tablosunda bu tutar 638,1 milyon TL'dir.

2010 yılının ilk yarısına göre aracı kurum sektörünün gelirleri %17 artarak 638 milyon TL'ye yükselmiştir. Aracı kurumların en önemli gelir kaynağı, toplam

gelirler içinde %65 paya sahip olan komisyon gelirleridir. Bu gelirleri %20 pay ile hizmet gelirleri takip etmektedir. 2011 yılının ilk altı ayında, alım satım ve türev işlemlerinden elde edilen kâr %22 gerileyerek 14 milyon TL'ye düşmüştür. Ağırlıklı olarak faiz gelirlerinin yer aldığı diğer gelirler ise karşılaştırılan dönemler arasında %34 artarak 83 milyon TL'ye yükselmiştir.

Komisyon Gelirleri

Aracı kurumların hisse senedi, vadeli işlem sözleşmeleri ve SGMK gibi menkul kıymetlerin alım-satımından elde ettikleri komisyonlardan, müşterilere ve acentelere ödenen komisyon iadelerinin düşülmesiyle komisyon gelirleri hesaplanmaktadır. Aracı kurum sektörünün komisyon gelirleri 2010 yılının ilk yarısına göre %12 artarak 413 milyon TL'ye yükselmiştir.

Komisyon gelirlerinin dağılımı, hisse senedi işlemlerinden elde edilen komisyonların payının 2 puan artarak %84'e yükseldiğini göstermektedir. Karşılaştırılan dönemler arasında hisse senedi işlemleri %26 artarken, bu işlemlerden elde edilen komisyonlardaki yükseliş %14'te kalmıştır. 2010 yılında %0.048 (yüzbinde 48) olan sektörün efektif komisyon oranı, 2011 yılının ilk yarısında %0.043'e (yüzbinde 43) gerilemiştir. Bununla birlikte, hesaplanan bu oranın, yatırımcılardan tahsil edilen komisyon oranı olarak değil, aracı kurumlara kalan pay olarak değerlendirilmesi gerekir.

Hisse senetlerinin ardından ikinci sırada, vadeli işlemlerden elde edilen komisyonlar gelmektedir. 2011 yılının ilk yarısında aracı kurumlar vadeli işlemlere aracılıktan, bir önceki yıl olduğu gibi, 62 milyon TL gelir elde etmiştir. Karşılaştırılan dönemler arasındaki efektif komisyon oranı değişmeyerek %0.018 (yüzbinde 18) seviyesinde kalmıştır.

Gelir Dağılımı	30/06/2010	30/06/2011	% Değişim	30/06/2010	30/06/2011
	Bin TL	Bin TL		% Dağılımı	% Dağılımı
Komisyon Gelirleri	370,173	413,091	12%	68%	65%
Hizmet Gelirleri	96,794	127,492	32%	18%	20%
Alım-Satım ve Türev Kâr/Zararı	18,106	14,095	-22%	3%	2%
Diğer Gelirler	62,298	83,396	34%	11%	13%
Toplam	547,371	638,075	17%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

Komisyon Gelirleri

	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Hisse Senedi	303,038	345,042	14%	82%	84%
SGMK	5,642	5,773	2%	2%	1%
Vadeli İşlem	61,431	61,884	1%	17%	15%
Yabancı Menkul Kıymet	61	392	539%	0%	0%
Toplam	370,173	413,091	12%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

Diğer taraftan aracı kurumlar 2011 yılının ilk yarısında sabit getirili menkul kıymet işlemlerinden 6 milyon TL, yabancı menkul kıymet işlemlerinden ise 392.000 TL gelir elde etmiştir.

Hizmet Gelirleri

Aracı kurumların bir diğer önemli gelir kaynağı varlık yönetimi, kurumsal finansman ve yatırım danışmanlığı gibi faaliyetlerinden elde edilen hizmet gelirleridir. Kurumsal finansman faaliyetlerindeki canlanmaya paralel olarak, bu faaliyetlerden elde edilen gelirler karşılaştırılan dönemler arasında %32 artmış, 127 milyon TL'ye yükselmiştir.

Yatırım fonu yönetimi ve satış komisyonları ile portföy yönetimi komisyonlarından oluşan varlık yönetimi gelirleri 2011 yılının ilk altı ayında %9 gerileyerek 35 milyon TL'ye düşmüştür. Varlık yönetimi komisyonları arasında %73 paya sahip olan yatırım fonu yönetim komisyonları dikkat çekmektedir. Yatırım fonu yönetim komisyonlarının yarısı beş aracı kurum tarafından paylaşılmaktadır.

Aracı kurumların EFT, virman, saklama ücretleri gibi işlemlerden elde ettikleri komisyonlar

Kurumsal Finansman Gelirleri

	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Halka Arz	16,951	22,783	34%	53%	44%
SAB	11,092	18,166	64%	35%	35%
Ser. Art.-Tem. Dağ.	1,198	1,330	11%	4%	3%
Diğer Danışmanlık	2,849	9,845	246%	9%	19%
Toplam	32,090	52,124	62%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

ile yatırım danışmanlığı gelirlerini içeren diğer komisyon ve gelirleri, %52 artarak 41 milyon TL olmuştur. Bu değişimde özellikle iki yabancı ortaklı aracı kurumun, yurtdışındaki ortaklarına verdikleri danışmanlık gelirlerindeki artış etkili olmuştur.

2011 yılının ilk yarısında 52 milyon TL'ye yükselen kurumsal finansman gelirlerindeki en önemli pay halka arzlardan elde edilen gelirlerdedir. 2010 yılının ilk yarısında 13 şirketin halka arzı tamamlanırken, bu sayı 2011 yılının ilk yarısında 18'e yükselmiştir. Aynı dönemler arasında aracı kurumların aracılık yaptığı tahvil ihracı sayısı ise 13'ten 21'e yükselmiştir. Sonuç olarak, aracı kurumların halka arzlardan elde ettiği gelirler %34 artarak 23 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu gelirlerin yarısı 4 aracı kurum tarafından üretilmiştir.

2010 yılının ilk altı ayına göre satın alma-birleşme (SAB) faaliyetlerinden elde edilen gelirler %64 artarak 18 milyon TL'ye yükselmiştir. Faaliyet verileri bölümünde de değinildiği gibi aracı kurumlar 2010 yılının ilk altı ayında 9 şirket satın alma birleşme faa-

Hizmet Gelirleri

	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Varlık Yönetimi Gelirleri	37,970	34,705	-9%	39%	27%
Kurumsal Finansman Gelirleri	32,090	52,124	62%	33%	41%
Diğer Komisyon ve Gelirler	26,733	40,664	52%	28%	32%
Toplam	96,794	127,492	32%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

liyetine aracılık yaparken, 2011 yılının ilk altı ayında bu sayı 12'ye yükselmiştir.

Sermaye artırmı ve temettü dağıtım faaliyetlerinden elde edilen gelirler 1,3 milyon TL olurken, diğer danışmanlık gelirleri, bir önceki yılın eş dönemine göre üç misline çıkarak 10 milyon TL'ye yükselmiştir.

Alım-Satım ve Türev İşlem Kâr/Zararları

Aracı kurumların toplam gelirlerinin %2'sine denk gelen menkul kıymet alım-satım ve türev işlem kârı, 2011 yılının ilk yarısında geçen senenin aynı dönemine göre %22 gerileyerek 14 milyon TL'ye düşmüştür. Bu değişimde özellikle hisse senedi alım-satımından elde edilen kârın 12 milyon TL'den 4 milyon TL'ye, DİBS alım-satımlarından elde edilen kârın ise 7 milyon TL'den 1 milyon TL'ye düşmesi rol oynamıştır.

2010/06'da aracı kurumlar kendi portföylerine yaptıkları türev işlemlerden 3 milyon TL zarar ederken, 2011/06'da 7 milyon TL kâr elde etmişlerdir. 2011/06'da elde edilen kârın %59'u tek bir aracı kuruma aittir.

Özel sektör borçlanma araçlarında 103.000 TL zarar kaydedilmiştir. Bu zararın tamamına yakını, bir aracı

kurumun halka arzına aracılık ettiği tahvillerden kaynaklanmaktadır.

Aracı kurumlar yılın ilk altı ayında yatırım fonu alım-satımından zarar etmiştir. Bu zararın büyük bir bölümü bir aracı kuruma aittir. Bu kurum yaptığı arbitraj işlemlerine bağlı olarak türev işlemlerden kâr, yatırım fonlarından ise zarar etmiştir.

Tabloda diğer menkul kıymetlerden elde edilen kârın tamamına yakını ihraççı bir aracı kurumun varant işlemlerinden elde ettiği kârı ifade etmektedir.

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, ağırlıklı olarak aracı kurumların müşterilerinden aldıkları faizleri yansıtmaktadır. 2011 yılının ilk altı ayında müşterilerden alınan faiz gelirleri 66 milyon TL olup, bu tutarın 62 milyon TL'si kredili işlemlerden alınan faiz gelirlerini yansıtmaktadır. Faaliyet verilerinin incelendiği bölümde belirtildiği üzere, karşılaştırılan dönemler arasında aracı kurumların müşterilerine kullandırdıkları kredi toplamı %87 artmıştır.

Diğer esas faaliyet gelirleri altında ağırlıklı olarak bir aracı kurumun arbitraj işlemlerinden elde ettiği kâr bulunmaktadır. Sonuç olarak, esas faaliyetlerden diğer gelirler 2010/06'ya göre %34 artarak 83 milyon TL'ye yükselmiştir.

GİDER DAĞILIMI

2011 yılının ilk altı ayında aracı kurumların toplam giderleri bir önceki yılın eş dönemine göre %14 artarak 465 milyon TL'ye çıkmıştır.

Hisse senedi, SGMK, Takasbank Para

Alım-Satım ve Türev İşlem Kâr/Zararları			
	30/06/2010	30/06/2011	
	Bin TL	Bin TL	% Değişim
Türev İşlemler	-3,354	7,151	A.D.
Yabancı Menkul Kıymet	2,125	977	-54%
Hisse Senetleri	12,270	3,705	-70%
Özel SGMK	-626	-103	-84%
Yatırım Fonları	956	-841	A.D.
DİBS	6,735	1,289	-81%
Diğer Menkul Kıymetler	0	1,918	A.D.
Toplam	18,106	14,095	-22%
Kaynak: TSPAKB A.D.: Anlamli Değişim			

Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler					
	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Müşterilerden Alınan Faiz Gelirleri	40,372	65,505	62%	65%	79%
Diğer Esas Faaliyet Gelirleri	21,926	17,891	-18%	35%	21%
Toplam	62,298	83,396	34%	100%	100%
Kaynak: TSPAKB					

Gider Dağılımı

	30/06/2010	30/06/2011		30/06/2010	30/06/2011
	Bin TL	Bin TL	% Değişim	% Dağılımı	% Dağılımı
Pazarlama, Satış, Ar-Ge Giderleri	49,198	53,067	8%	12%	11%
İşlem Payları	38,397	39,111	2%	9%	8%
Diğer Pazarlama, Satış, Ar-Ge Giderleri	10,802	13,956	29%	3%	3%
Genel Yönetim Giderleri	359,956	411,857	14%	88%	89%
Personel Giderleri	219,968	249,284	13%	54%	54%
Vergi, Resim ve Harç Giderleri	17,253	20,098	16%	4%	4%
Komisyon ve Diğer Hizmet Giderleri	11,334	13,605	20%	3%	3%
Amortisman Giderleri	10,975	11,863	8%	3%	3%
Üyelik Aidat, Gider ve Katkı Payları	3,687	4,127	12%	1%	1%
İtfa Payları	856	1,631	91%	0%	0%
Diğer Genel Yönetim Giderleri	95,885	111,248	16%	23%	24%
Toplam	409,154	464,924	14%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

Piyasası işlem payları ile takas ve saklama giderlerini temsil eden işlem payları 2010 yılının ilk altı ayına göre değişmeyerek 39 milyon TL seviyesinde kalmıştır. VOB işlem payları, pazarlama giderlerinin %31'ini, hisse senedi işlem payları ise beşte birini oluşturmaktadır. Diğer pazarlama, satış ve Ar-Ge giderlerinin dahil edilmesiyle toplam satış, pazarlama giderleri 53 milyon TL'ye yükselmektedir.

Faaliyet giderlerinin en önemli kısmını personel giderleri oluşturmaktadır. Bu kaleme ücretlerin yanı sıra, çalışanlarla ilgili sigorta, servis, yemek, özel sağlık sigortası gibi yan ödeme ve giderler de dahil edilmektedir. Karşılaştırılan dönemler arasında personel giderleri %14 artarak 249 milyon TL'ye yükselmiştir. 2010/06'da 4.800 olan sektördeki ortalama çalışan sayısı 2011/06'da 5.024'e yükselmiştir. Personel giderlerinin ortalama personel sayısına bölünmesiyle elde edilen bir çalışanın aylık ortalama maliyeti 2010/06'da 7.638 TL iken 2011/06'da %8 artarak 8.270 TL'ye yükselmiştir.

Üyelik, komisyon, vergi gibi diğer resmi giderlerin toplamı %17 artarak toplamda 38 milyon TL'ye ulaşmıştır. Kira, elektrik, su, telefon, bilgi işlem altyapısı gibi giderleri kapsayan diğer genel yönetim giderleri ise 111 milyon TL'dir.

KÂRLILIK

Aracı kurumların en önemli gelir kaynağı olan komisyon gelirleri 2011 yılının ilk altı ayında, geçen se-

nenin aynı dönemine göre %12 artarak 413 milyon TL'ye yükselmiştir. Bunlar içinde hisse senedi alım-satımına aracılıktan elde edilen komisyonlar payını 2 puan artışla %84'e çıkarmıştır.

Aracı kurum sektörü gelirlerinin %20'sini oluşturan hizmet gelirleri karşılaştırılan dönemler arasında %32 artarak 127 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu değişimde kurumsal finansman faaliyetlerindeki hareketlenmenin etkisi görülmektedir. 2011 yılının ilk yarısında 52 milyon TL'ye yükselen kurumsal finansman gelirleri içinde en önemli pay ise halka arzlar ve tahvil ihraçlarından elde edilen gelirlerdedir.

Aracı kurumların kendi portföylerine yaptığı menkul kıymet alım satımından ve türev işlemlerinden elde ettiği kazanç bir önceki yıla göre %22 azalarak 14 milyon TL'ye düşmüştür. Bu değişimde, hisse senedi alım-satımından elde edilen kârın 12 milyon TL'den 4 milyon TL'ye, DİBS işlemlerden elde edilen kârın ise 7 milyon TL'den 1 milyon TL'ye düşmesi etkili olmuştur.

Ağırlıklı olarak kredili işlemler ve ödünç işlemlerinden elde edilen faiz gelirlerini kapsayan müşterilerden alınan faiz gelirleri %62 artarak 66 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Sonuç olarak, aracı kurumların 2011 yılının ilk yarısında kaydettiği toplam gelirler %16'lık yükselişle 638 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Araştırma

Bu dönemde pazarlama, dağıtım ve satış giderleri %8, genel yönetim giderleri %14 yükselmiştir.

Diğer faaliyet gelirleri geçen senenin aynı dönemine göre %74 artarken, bu değişimde bir aracı kurumun sahip olduğu gayrimenkuldeki değer artışı etkili olmuştur.

Aracı kurumların gelirleri giderlerinden daha hızlı yükselmiş, böylece faaliyet kârı %32 artarak 197 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Karşılaştırılan dönemler arasında %31 artarak 245 milyon TL'ye yükselen esas faaliyet dışı finansal gelirlerin %31'ini temettü gelirleri, %42'sini ise mevduat faizleri oluşturmuştur.

Diğer taraftan esas faaliyet dışı finansal giderlerdeki artış %61 olmuştur. 2011 yılının ilk altı ayında 113 milyon TL olan bu giderlerin %61'ini faiz giderleri, %39'unu ise bazı kurumların menkul kıymet değerlemesinden kaynaklanan reeskont giderleri oluşturmaktadır.

Sonuç itibarıyla aracı kurumların vergi öncesi dönem kârı 2010/06'ya göre %23 artmış, 330 milyon TL'ye yükselmiştir. Vergi giderleri düşüldüğünde net dönem kârının bir önceki yıla kıyasla %22 arttığı ve 276 milyon TL'ye yükseldiği görülmektedir.

Karşılaştırılan dönemler arasında kâr ve zarar eden kurum sayısında bir değişim olmazken, kâr eden kurumların kârı %20 artmış, zarar eden kurumların zarar tutarı %21 azalmıştır.

Aracı Kurumların Kâr Dağılımı			
	30/06/2010	30/06/2011	Değişim
Kâr Eden Kurum Sayısı	65	65	0%
Zarar Eden Kurum Sayısı	28	28	0%
Toplam Kurum Sayısı	93	93	0%
Kâr Toplamı (Mn.TL)	239	287	20%
Zarar Toplamı (Mn. TL)	-14	-11	-21%
Net Dönem Kârı	225	276	22%
Kaynak: TSPAKB			

Yurtiçi Yerleşiklerin Yatırım Tercihleri				
Milyon TL	2009	2010	2011/06	% Δ
TL Mevduat	305,201	380,517	411,218	8.1%
DTH	139,334	144,790	158,780	9.7%
Katılım Bankalarında Toplanan Fonlar	26,625	33,695	35,983	6.8%
DİBS	64,761	61,199	64,233	5.0%
Eurobond	5,237	5,302	5,641	6.4%
Yatırım Fonları	29,606	30,980	31,133	0.5%
Repo	1,383	1,501	2,428	61.8%
Emeklilik Yatırım Fonları	9,105	12,018	13,378	11.3%
Hisse Senedi	39,756	56,048	61,616	9.9%
Toplam	621,008	726,050	784,410	8.0%

Yurtdışı Yerleşiklerin Yatırım Tercihleri				
Milyon TL	2009	2010	2011/06	% Δ
Hisse Senedi	81,405	109,679	101,164	-7.8%
DİBS	30,308	49,172	64,714	31.6%
Eurobond	1,209	1,715	851	-50.3%
Mevduat	11,402	13,353	18,592	39.2%
Toplam	124,324	173,919	185,321	6.6%

Halka Açık Şirketlerin Piyasa Değeri				
Milyon TL	2009	2010	30/09/2011	% Δ
Toplam Piyasa Değeri	350,761	472,553	432,086	-8.6%
Saklamadaki Hisse Senetleri	121,161	165,727	162,736	-1.8%
Fili Dolayımındaki Payların Piyasa Değeri	116,200	119,310	111,449	-6.6%
Ortalama Halka Açıklık Oranı	33.1%	25.2%	25.8%	A.D.

Menkul Kıymet Sayısı				
	2009	2010	30/09/2011	% Δ
Şirket (GİP dahil)	267	285	307	7.7%
Yatırım Ortaklığı (Gayrimenkul ve Risk Sermayesi dahil)	48	53	53	0.0%
Borsa Yatırım Fonu	10	12	12	0.0%
Varant	-	22	104	372.7%

İMKB İşlem Hacimleri*				
Milyar TL	2009	2010	2011/08	% Δ
Hisse Senedi Piyasası	965	1,271	1,025	A.D.
Gelişen İşletmeler Piyasası	-	-	0	A.D.
Tahvil-Bono Kesin Alım-Satım Pazarı	1,238	1,368	1,229	A.D.
Aracı Kurum	136	141	101	A.D.
Banka	1,102	1,227	1,128	A.D.
TCMB+Takasbank	0	0	0	A.D.
Repo-Ters Repo Pazarı	6,388	6,413	4,276	A.D.
Aracı Kurum	1,045	1,065	726	A.D.
Banka	4,572	5,125	3,547	A.D.
TCMB+Takasbank	771	223	3	A.D.

*:Alım-Satım Toplamıdır.

VOB Verileri*				
Milyar TL	2009	2010	2011/09	% Δ
İşlem Hacmi	668	863	670	A.D.
Aracı Kurum	585	749	566	A.D.
Vadeli İşlemler Aracılık Şirketi	2	1	3	A.D.
Banka	82	114	102	A.D.
İşlem Gören Kontrat Sayısı (Milyon Adet)	79	64	54	A.D.
Açık Pozisyon (Adet)	188,976	181,738	412,724	127.1%

*:Alım-Satım Toplamıdır.

Birincil Halka Arzlar				
Milyon TL	2009	2010	30/09/2011	% Δ
Şirket Sayısı (GİP dahil)	1	16	20	A.D.
Şirket Halka Arz Tutarı	10	1,441	908	A.D.
Yatırım Ortaklığı Sayısı (Gayrimenkul ve Risk Ser. dahil)	0	6	3	A.D.
Yatırım Ortaklığı Halka Arz Tutarı	0	1,669	322	A.D.
Borsa Yatırım Fonu Sayısı	1	3	0	A.D.
Borsa Yatırım Fonu Halka Arz Tutarı	110	16	0	A.D.
Toplam Halka Arz Tutarı	120	3,126	1,230	A.D.

Halka Açık Şirket Kârlılığı				
Milyon TL	2008	2009	2010	% Δ
Kâr Eden Şirket Sayısı	178	221	247	11.8%
Zarar Eden Şirket Sayısı	140	94	91	-3.2%
Kâr Edenlerin Toplam Kârı	25,805	31,184	38,243	22.6%
Zarar Edenlerin Toplam Zararı	-3,454	-1,666	-1,134	-31.9%
Toplam Kâr/Zarar	22,351	29,518	37,109	25.7%

Veriler

Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü Milyon TL	2009	2010	30/09/2011	% Δ
A Tipi Yatırım Fonları	1,003	1,469	1,604	9.2%
B Tipi Yatırım Fonları	28,328	29,171	27,817	-4.6%
Emeklilik Yatırım Fonları	9,049	12,008	14,044	17.0%
Borsa Yatırım Fonları	253	257	294	14.2%
Yatırım Ortaklıkları	504	563	465	-17.5%
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları	2,832	10,779	11,741	8.9%
Risk Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	82	187	212	13.0%
Toplam	42,051	54,434	56,176	3.2%
Kurumsal Yatırımcı/GSYH	4.5%	4.9%	4.7%	A.D.

Yatırımcı Sayısı	2009	2010	2011/09	% Δ
Hisse Senedi Yatırımcı Sayısı	1,000,261	1,043,135	1,091,919	4.7%
Yatırım Fonu Yatırımcı Sayısı	2,814,349	2,980,212	2,939,314	-1.4%
Özel Sektör Borçlanma Aracı Yatırımcı Sayısı	290	4,903	100,058	A.D.
Varant Yatırımcı Sayısı	-	1,432	2,361	64.9%

Yabancı Yatırımcı İşlemleri Milyon \$	2009	2010	2011/08	% Δ
Hisse Senedi Saklama Bakiyesi	56,246	71,332	49,665	-30.4%
Saklamadaki Payı	67%	66%	62%	-6.5%
Hisse Senedi İşlem Hacmi	90,237	133,155	98,513	A.D.
İşlem Hacmi Payı	14%	16%	15%	A.D.
Net Hisse Senedi Yatırımı	2,256	2,105	-1,976	A.D.

TSPAKB Üyeleri	2009	2010	30/09/2011	% Δ
Aracı Kurum Sayısı	103	103	102	-1.0%
Vadeli İşlemler Aracılık Şirketi Sayısı	0	1	1	0.0%
Banka Sayısı	41	41	40	-2.4%
Toplam	144	145	143	-1.4%

Aracı Kurumlarla İlgili Veriler Milyon TL	2009	2010	2011/06	% Δ
Dönen Varlıklar	5,287	6,708	7,920	18.1%
Duran Varlıklar	685	766	784	2.4%
Aktif Toplam	5,972	7,474	8,705	16.5%
Kısa Vadeli Yükümlülükler	3,771	5,006	6,058	21.0%
Uzun Vadeli Yükümlülükler	48	43	54	26.4%
Özkaynaklar	2,153	2,425	2,593	6.9%
Toplam Özsermaye ve Yükümlülükler	5,972	7,474	8,705	16.5%
Net Komisyon Gelirleri	572	716	413	A.D.
Faaliyet Karı/Zararı	187	262	197	A.D.
Net Kâr	317	367	276	A.D.
Personel Sayısı	4,715	4,948	5,085	2.8%
Şubeler	157	161	167	3.7%
İrtibat Bürosu	39	46	55	19.6%
Acente Şubeleri	5,873	6,347	6,459	1.8%

İMKB-100 Endeksi ve Hisse Senedi Piyasası	2009	2010	30/09/2011	% Δ
İMKB-100	52,825	66,004	59,693	-9.6%
İMKB-100 (En Yüksek)	52,825	71,543	70,702	-1.2%
İMKB-100 (En Düşük)	23,036	48,739	50,308	3.2%
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (Milyon TL)	1,915	2,543	2,975	17.0%

Yurtdışı Borsa Endeksleri	2009	2010	30/09/2011	% Δ
ABD Nasdaq 100	1,860	2,218	2,139	-3.5%
ABD S&P 500	1,115	1,258	1,131	-10.0%
Almanya DAX	5,957	6,914	5,502	-20.4%
Brezilya Bovespa	68,588	69,305	52,324	-24.5%
Çin Shanghai Bileşik	3,277	2,808	2,359	-16.0%
Fransa CAC 40	3,936	3,867	2,982	-22.9%
Güney Afrika FTSE/JSE	27,666	32,119	29,674	-7.6%
Hindistan BSE Sens	17,465	20,509	16,454	-19.8%
Hong Kong Hang Seng	21,873	23,035	17,592	-23.6%
İngiltere FTSE 100	5,413	5,900	5,128	-13.1%
Japonya Nikkei 225	10,546	10,229	8,700	-14.9%
Meksika IPC	32,120	38,551	33,503	-13.1%
Rusya RTS	1,445	1,770	1,341	-24.2%

A.D.: Anlamı değil

Haftalık olarak güncellenen Sermaye Piyasası Özet Verileri Tablosuna www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

Kaynak: Financial Times, Garanti Yatırım, İMKB, Kalkınma Bakanlığı, MKK, Rasyonet, SPK, TCMB, TSPAKB, TÜİK, VOB

